Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

46 ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 132 (12.786)
9 ИЮНЬ 1964 ЙИЛ *СЕШАНБА*
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

КПСС МАРКАЗИЙ ҚОМИТЕТИНИНГ ЎРТА ОСИЁ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитетининг Ўрта Осиё бюроси пахта, дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини шу йил 15 июндан бошлаб республикалараро ўзаро текшириш ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Ўзбекистон ССР Тожикистон ССРни, Туркманистон ССРни ва Қирғизистон ССРнинг Уш областини текширади. Тожикистон ССР Ўзбекистон ССРнинг Тошкент, Сурхондарё, Қашқадарё областларини ҳамда Қорақалпоғистон АССРни текширади. Туркманистон ССР Ўзбекистон ССРнинг Хоразм, Бухоро ва Фарғона областларини текширади, Қирғизистон ССРнинг Уш области Ўзбекистон ССРнинг Андижон областини текширади.

Ўрта Осиё республикаларининг партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларига ўзаро текширишни қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми қарорларини бажаришга янада сафарбар қилиш, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг, Тожикистон ССР ва Тожикистон Компартиясининг, Туркманистон ССР ва Туркманистон Компартиясининг қирқ йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириш белгиси остида ўтказиш таклиф қилинди.

Ўтказиладиган ўзаро текшириш кенг кўламда тажриба алмашишга ва мўл ҳосил учун курашнинг илғор усулларини қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришга жорий қилишга, ғўза парвариши суръатлари ва сифатини оширишга, ғалла ўрим-йиғимини ва ем-хашак тайёрлашни уюшқоқлик билан ўтказишга, давлатга дон, эртанги сабзавот, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар топшириш планларини муваффақиятли бажаришга ёрдам бериши лозим.

Республика ва область газеталарининг, ишлаб чиқариш бошқармалари газеталарининг редакциялари, радио эшиттириш ва телевидение комитетлари ўзаро текширишнинг боришини ҳамда республикалар, областлар, ишлаб чиқариш бошқармалари, колхоз ва совхозлар 1964 йил учун қабул қилган мажбуриятларини қандай бажараётганликларини кенг ёритишлари лозим.

Ўзаро текшириш якунлари КПСС Марказий Комитетининг Ўрта Осиё бюросида муҳокама қилинади.

ЖАНГОВАР ВАЗИФАМИЗ

Буюк доҳиймиз Владимир Ильич Ленин тузиб, вояга етказган жонажон Коммунистик партиямиз халқ бахт-саодати ҳақида ғамхўрлик қилишни ўз фаолиятининг олий қонуни деб билади. Партия халқ учун яшайди, халққа хизмат қилади. Бутун совет халқининг, миллион-миллион фидокор меҳнаткашларнинг эзгу орзу-истаги — партиямизнинг орзу-истагидир. Партия жамиятимизнинг йўлчи юлдузидир, барча ғалабаларимизнинг ташкилотчиси ва илҳомчисидир. Совет халқи ўз раҳнамоси ва йўлбошчиси бошчилигида жаҳонда энг мўътабар ва энг инсоний жамият — коммунизм қурмоқда.

КПСС Марказий Комитети декабрь ва февраль Пленумларининг қарорларидаги коммунизм моддий-техника базасини яратишда химиянинг аҳамияти тўғрисида, интенсивлаш асосида қишлоқ хўжалигини юксалтириш йўллари тўғрисида баён қилинган қоидалар ва хулосалар мамлакатимизда хўжалик ва маданий қурилишнинг туб масалаларини ҳал этишга қўшилган жуда катта ҳисса бўлди.

Ўзбекистон партия ташкилоти партия XXII съездининг ва КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорларига амал қилиб, кейинги йилларда идеология ва ташкилотчилик ишларини анча кучайтирди. Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда, хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида муайян муваффақиятларга эришилди.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг куни кеча ўз ишини якунлаган XIII пленуми коммунистик қурилишнинг муҳим масалаларини: турмуш маданиятини юксалтириш, ўтмиш сарқитларини тугатиш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни кучайтириш ҳамда қурилиш ташкилотлари коллективларининг 1964 йил учун олган социалистик мажбуриятларининг бажарилиши тўғрисидаги масалаларни муҳокама қилди. Чунки ҳар иккала масала ҳам бир-бири билан узвий боғланган бўлиб, меҳнаткашлар моддий-маданий фаровонлигини яна ҳам яхшилашга қаратилгандир.

Пленум принципиал танқид ва ўз-ўзини танқид шиори остида ўтди. Докладларда, нотиқларнинг сўзларида ва ниҳоят пленум қарорларида ҳозирги куннинг туб масалалари атрофлича чуқур муҳокама қилинди, камчиликлар рўй-рост очиб ташланди, конкрет вазифалар белгиланди.

Пленумда таъкидлаб ўтилганидек, совет ҳокимияти йилларида бутун мамлакатда бўлганидек, Ўзбекистонда ҳам мисли кўрилмаган социал-иқтисодий, ижтимоий-сиёсий ва маданий ўзгаришлар рўй берди, улар ўлка халқларини жаҳолат ботқоғидан маърифат осмонига кўтарди, меҳнаткашларни социал ва миллий зулмдан озод этди, халқ ижодий кучларининг барқ уриб ривожланиши учун кенг имкониятлар яратди. Эндиликда Ўзбекистон Совет Социалистик республикаси экономика ва маданият соҳасидаги буюк ғалабалари билан Шарқда машъалдек порлаб турибди, бутун жаҳонга социалистик жамият берган афзалликларни намойиш этмоқда.

Бутун мамлакатда бўлгани сингари Ўзбекистонда ҳам ақлий ва жисмоний жиҳатдан баркамол инсон вояга етмоқда, коммунистик ижтимоий муносабатлар таркиб топяпти. Совет кишиларида юксак маънавий фазилатларни шакллантиришда, уларни ижтимоий бурчни ҳалол бажариш учун, оила учун, фарзандлар тарбияси учун жавобгарликни сезиш руҳида тарбиялашда, коллективчилик ва ўзаро ҳамкорликни ривожлантиришда меҳнат, ишлаб чиқариш, коллектив катта роль ўйнайди, «ҳамма бир киши учун, бир киши ҳамма учун» деган принцип асосида кишилар ўртасида инсонпарварлик муносабатларини қарор топтиришга ёрдам беради.

Меҳнат ва турмушни коммунистчасига ташкил этиш намунасини кўрсатаётган корхона, қурилиш ташкилоти, колхоз ва совхоз коллективлари республикамизда оз эмас. Бунга «Ташавтомаш» заводи ва Шаҳрисабз ишлаб чиқариш бошқармасидаги Энгельс номли колхозни мисол қилиб кўрсатиш мумкин. «Ташавтомаш» заводининг меҳнатсевар ишчи ва инженер-техник ходимлари етти йиллик топшириқларини муваффақият билан бажармоқдалар. Корхонада янги техникани, илғор технологияни жорий этиш учун, ишлаб чиқаришнинг юксак маданияти учун сабот-матонат билан изчил кураш олиб борилмоқда. Энгельс номли колхозда ҳам пахта ҳамда деҳқончилик ва чорвачиликнинг бошқа маҳсулотларини етиштириш йилдан йилга кўпаймоқда. Колхозда меҳнат унумдорлигини ошириш учун, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаш учун кураш сиёсий-тарбиявий ишлар билан узвий равишда боғлаб олиб борилмоқда.

Аммо аҳолининг айрим қисми ўртасида, хусусан кўпроқ қишлоқ жойларда турмуш маданияти совет жамияти моддий ва маънавий маданияти тараққиётининг эришган даражасидан ҳали орқада қолмоқда. Кишиларимиз турмушида янги, коммунистик асослар гуркираб ривожланиб бориши билан бир қаторда, айрим эски урф-одатлар ва анъаналар ҳам сақланиб қоляпти. Хусусан, республикада хотин-қизларга феодал-бойларча муносабат сарқитлари ҳали батамом тугатилгани йўқ. Ўтмиш сарқитлари баъзан шунинг учун ҳам қалқиб чиқмоқдаки, айрим партия ташкилотлари бу хунук фактларга принципиал сиёсий баҳо бермайдилар, коммунистлар, комсомоллар ва кенг жамоатчиликни ана шу камчиликларга қарши курашга тўла сафарбар этмайдилар. Бундай принципсизликка, бепарволикка чек қўйиш вақти етди.

Баъзи корхоналар, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари планни ҳар қандай қилиб бўлса ҳам бажаришга интилиб, планнинг тақдири одамларга боғлиқ эканлигини унутиб қўядилар. Бундай раҳбарлар маданий-маиший муассасаларнинг ишини яхшилаш, меҳнаткашларнинг дам олишини яхши уюштириш тўғрисида жиддий ғамхўрлик қилмайдилар, меҳнатни моддий жиҳатдан рағбатлантириш принципидан яхши фойдаланмайдилар. Вазифа аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишни тубдан яхшилашдан, моддий бойликлар бунёд этаётган кишилар ҳақида ғамхўрликни янада кучайтиришдан иборат.

Республикамиздаги кўпгина қурилиш ташкилотлари Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 40 йиллигини муносиб туҳфалар билан кутиб олиш учун курашиб, зиммаларидаги социалистик мажбуриятларини шараф билан бажармоқдалар. Йирик саноат объектлари, катта ирригация иншоотлари, ҳамма қулайликлари бўлган шинам уй-жойлар қурилиб, фойдаланишга топширилаяпти.

Капитал қурилиш соҳасидаги энг муҳим вазифа — давлат планларини мунтазам бажаришдан, капитал маблағлардан оқилона фойдаланиб тез, соз ва арзон қуришдан иборат. Қишлоқларда қурилишни янада авж олдириш навбатдаги вазифалардандир. Бунинг учун қишлоқларни қайта қуришни тугаллаш, ҳамма жойларда водопровод, канализация, электр, газ, радио ва телевидение тармоқлари қуриш, қишлоқларни шаҳар типидаги замонавий посёлкаларга айлантириш лозим. Бу, пленумда таъкидлаб ўтилганидек, меҳнаткашлар турмушини юксак даражада маданиятли қилиш учун курашда республика партия ташкилотининг бош йўли бўлиб қолмоғи керак.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIII пленуми қарорлари билан қуролланган партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари ташкилотчилик ва идеология ишларини бутун чоралар билан кучайтириш асосида омманинг меҳнат ва сиёсий активлигини янада юксалтириб, юбилей йили учун қабул қилинган мажбуриятларнинг шараф билан бажарилишини таъминлайдилар.

ЎРТОҚ Н. С. ХРУШЧЕВ ЛЕНИНГРАДДА

Ленинградга келган КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев 7 июнь якшанба куни қаҳрамон шаҳар билан танишишни давом эттирди. Никита Сергеевич борган жойларнинг ҳаммасида шаҳар аҳолиси уни ғоят хурсандлик ва меҳмондўстлик билан табриклаб кутиб олди.

Н. С. Хрушчев эрталаб Ленинград шаҳар ижроия комитетининг архитектура-планлаштириш бошқармасига борди. Бу ерга у билан бирга КПСС Ленинград саноат область комитетининг биринчи секретари В. С. Толстиков, КПСС Ленинград қишлоқ область комитетининг биринчи секретари Г. И. Козлов, КПСС шаҳар комитетининг секретари Ю. И. Заварухин Ленинград шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси В. Я. Исаев. Ленинград Халқ хўжалиги кенгашининг раиси А. К. Антонов ҳамда Ленинграднинг бошқа раҳбар партия ва совет ходимлари ҳам келишди.

Шаҳарнинг бош архитектори В. А. Каменский, Ленинград меъморлари Н. С. Хрушчевни кутиб олишди. Ўртоқ Каменский шаҳарни ривожлантиришнинг бош плани тўғрисида, янги иморатлар қурилаётган районларни ўзлаштириш қандай бораётганлиги тўғрисида, шаҳар хўжалиги қандай ривожлантирилаётганлиги ҳақида Никита Сергеевичга батафсил гапириб берди.

Никита Сергеевич Ленинград архитекторлари ва раҳбарлари билан суҳбатлашиб, шаҳар хўжалигини ривожлантириш ва уй-жой қурилишига ажратилган капитал маблағлардан қандай қилиб тағин ҳам самарали фойдаланиш ҳақида бир қанча конкрет маслаҳатлар ва кўрсатмалар берди. Ўртоқ Н. С. Хрушчев янги иморатлар бино қилинаётган территориялардан тағин ҳам рационал фойдаланиш ва қурилишни кўпроқ тежамли қилиш мақсадида янги қурилаётган уй-жой биноларининг қаватларини кўпайтиришни тавсия қилди. У, меҳнаткашларга маиший хизмат кўрсатиш соҳасида ижтимоий фондларни кенгайтириш масалаларига катта эътибор берди.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев, Ленинграднинг партия ва совет раҳбарлари архитектура-планлаштириш бошқармасидан чиқиб, жуда кўп янги уй-жой бинолари қурилаётган Гаванага, денгиз бўйидаги янги пассажирлар портига томон очиқ машинада йўл олишди.

Никита Сергеевич бораётган йўлнинг ҳаммасида қуёш чиқиб турган мана шу очиқ кунда шаҳар проспектлари ва майдонларини лиқ тўлдирган минг-минглаб ленинградликлар уни қизғин ва самимий табриклаб турдилар.

Ленинград ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони, армия генерали М. И. Казаков, Ленинграддаги старший денгиз бошлиғи, адмирал И. И. Байков, вице-адмирал Н. М. Кулаков ва бошқалар причал олдида азиз меҳмонни кутиб олишди.

Н. С. Хрушчев «Буревестник» кемасига тушиб, меҳнаткашлар оммавий дам оладиган зонага — Зеленогорскка борди.

Сайр қилиб юрганлар томонидан қизғин кутиб олинган ўртоқ Н. С. Хрушчев Зеленогорскдаги маданият ва истироҳат паркини томоша қилди. У. Ильичево посёлкасидаги В. И. Лениннинг ёдгорлик уй-музейини ҳам зиёрат қилди. Контрреволюцион Муваққат ҳукуматнинг айғоқчиларидан яшириниб, улуғ йўлбошчи 1917 йилнинг августида мана шу оддийгина уйда яшаган эди. В. И. Ленин яшириниб ётган махфий уйлардан энг охиргиси бўлган бу уйни Никита Сергеевич қизиқиб кўздан кечирди.

Сўнгра Н. С. Хрушчев «Буревестник» кемасида Фин қўлтиғидан ўтиб, ленинградликлар севиб дам оладиган жойларнинг яна бири бўлган Петродворецга борди.

Ленин шаҳридан келиб, бу ерда дам олаётган кўп минглаб меҳнаткашлар Никита Сергеевични ниҳоят даражада меҳр-муҳаббат, самимият ва хурсандлик билан кутиб олдилар. Ўртоқ Н. С. Хрушчев ленинградликларнинг катта группаси билан бирга Петродворецнинг диққатга сазовор жойларини томоша қилди. Шу кунларда Ленинградда бўлган Искандария шаҳрининг губернатори (Бирлашган Араб Республикаси) Муҳаммад Ҳамдий Ашурни Н. С. Хрушчев ўзи билан бирга Петродварецни томоша қилишга таклиф қилди. Улар қуйи паркда сайр қилиб юрдилар, катта каскад фонтанларини завқланиб томоша қилдилар. Катта саройнинг яқинида тикланган залларини кириб кўрдилар.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев паркда сайр қилиб юрган вақтида бу ерга келган ленинградликларнинг кўплари билан самимий суҳбатлашди, улар ўртоқ Н. С. Хрушчевни қизғин қарсаклар билан табрикладилар.

Куннинг иккинчи ярмида ўртоқ Н. С. Хрушчев автомашинада Петродворецдан Ленинградга қайтиб келди.

* * *

Ўртоқ Н. С. Хрушчев 8 июнда эрталаб. Ленинград партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари билан бирга «Баррикада» заводига борди. бу ерда саноат уй-жой қурилишида кенг қўлланилаётган темир-бетон буюмлар қандай ишлаб чиқарилаётганлиги билан танишди.

Корхона коллективи азиз меҳмонни зўр хурсандчилик билан кутиб олди.

Н. ТУЛЯКОВ, С. ШИШКОВ,
ТАСС махсус мухбирлари.

ВАЛЬТЕР УЛЬБРИХТ ОМСКДА

ОМСК, 8 июнь. (**ТАСС махсус мухбири**). Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Германия Демократик Республикаси Давлат кенгашининг Раиси Вальтер Ульбрихтни, Германия Демократик Республикасининг бошқа таниқли партия ва давлат арбобларини, шунингдек КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети РСФСР Бюроси раисининг биринчи ўринбосари А. П. Кириленкони ва бошқа ўртоқларни шаҳарнинг юзлаб меҳнаткашлари бугун аэродромда кутиб олишди.

Омск қишлоқ область ижроия комитетининг раиси П. М. Григорьев ва Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Германия Демократик Республикасининг СССР даги элчиси Рудольф Деллинг дўстона нутқ сўзладилар.

ТОШКЕНТДА БОЛГАРИЯЛИК ДЎСТЛАР САМИМИЙ КУТИБ ОЛИНДИ

Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари М. Григоров бошчилигидаги Болгария Компартияси партия ходимлари делегацияси 8 июнда Ўзбекистон пойтахтига келди. Қардош Болгария вакиллари билан бирга КПСС Марказий Комитетининг секретари Л. Ф. Ильичев ва КПСС Марказий Комитетининг сектор мудири Ю. В. Бернов ҳам Тошкентга келдилар.

Тошкент аэродромида азиз меҳмонларни КПСС Марказий Комитети Ўрта Осиё Бюросининг раиси В. Г. Ломоносов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретарлари В. А. Карлов, Н. В. Мартинов, М. М. Мусахонов, Р. Н. Нишонов, Тошкент саноат ва қишлоқ область партия комитетларининг биринчи секретарлари П. В. Каймаков, М. Абдураззоқов, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Қ. Муртазоев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Тошкент область, шаҳар ва район партия комитетларининг масъул ходимлари, шаҳар жамоатчилигининг вакиллари самимий табрикладилар.

Болалар меҳмонларга гулдасталар тақдим этдилар.

Болгария Коммунистик партияси партия ходимлари делегацияси Ўзбекистонда бир неча кун бўлади. Қардош Болгария вакиллари республика партия ташкилотининг идеология ва оммавий-сиёсий иш тажрибаси, раҳбар кадрларни тарбиялаш ишлари билан, саноат корхоналари ва колхозлардаги партия ташкилотларининг фаолияти билан танишадилар.

Меҳмонлар кечқурун республика «Пахтакор» стадионида бўлиб, майдон эгалари билан Уругвай чемпиони «Насьональ» командаси ўртасидаги халқаро матчни томоша қилдилар. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

В. Б. АВАНЕСОВ ВА С. С. НОСОВНИ «ЖАМОАТ ТАРТИБИНИ САҚЛАШДАГИ АЪЛО ХИЗМАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Тошкент шаҳар ижроия комитети жамоат тартибини сақлаш бошқармаси бўлимининг бошлиғи Вазген Бакшеевич **Аванесов** ва Тошкент шаҳар ижроия комитети жамоат тартибини сақлаш бошқармаси бўлими бўлинмасининг бошлиғи Сергей Степанович **Носов** жамоат тартибини сақлаш ва жиноятга қарши кураш соҳасидаги хизматлари учун СССР Олий Совети Президиуми номидан «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизмати учун» медали билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри.
1964 йил 5 июнь.

МАЛИКА АШРАФ ТОШКЕНТДА

Совет ҳукуматининг таклифига биноан, СССРда меҳмон бўлиб турган Эрон шоҳининг ҳамшираси малика Ашраф Паҳлавий 8 июнда Тошкентга келди. У ўз эри доктор Меҳди Бушаҳрий ва ўғли Шаҳром билан бирга келди.

Эроннинг СССРдаги элчиси М. Одамият ва бошқа шахслар ҳам ҳамшира билан бирга саёҳат қилмоқдалар.

РСФСР Олий Советининг депутати Л. П. Ликова, СССР Олий Совети Президиуми халқаро алоқалар бўлим мудирининг ўринбосари А. Л. Зорин, СССР Ташқи ишлар министрлиги Ўрта Шарқ мамлакатлари бўлими мудирининг ўринбосари М. М. Волков ва СССР Олий Советининг бошқа масъул ходимлари эронлик меҳмонга ҳамроҳ бўлмоқдалар.

Тошкент аэровокзалида малика Ашраф Паҳлавийни ва унинг ҳамроҳларини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалиқ рафиқаси билан, республика Олий Совети Президиумининг секретари Р. С. Сахибоев, Ўзбекистон социал-таъминот министри В. С. Содиқова, Ўзбекистон ССР Олий судининг раиси Х. С. Сулаймонова, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси Х. А. Асомов, Ўзбекистон ССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари У. А. Рустамов ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Эронлик меҳмон ва унинг ҳамроҳлари Ўзбекистонда бир неча кун бўладилар. (ЎзТАГ).

СЕРШОНА ҒЎЗАЛАР

ФАРҒОНА. ҚУЁШ ФАРҒОНА ДАЛАЛАРИНИ ҲАМ САХИЙЛИК БИЛАН ҚИЗДИРМОҚДА. БУ ҒЎЗАНИНГ ТЕЗ ЎСИШИ УЧУН ЯХШИ ҚУЛАЙЛИК ТУҒДИРЯПТИ. ИЛҒОР ХЎЖАЛИКЛАРДА АГРОТЕХНИКА ҚОИДАЛАРИ АСОСИДА ПАРВАРИШ ҚИЛИНАЁТГАН ҒЎЗАЛАР ШОНАЛАЙ БОШЛАДИ. ЧУНОНЧИ, ЎЗБЕКИСТОН БОШҚАРМАСИГА ҚАРАШЛИ «ҒАНИОБОД» СОВХОЗИНИНГ «ОҚТЕПА» БЎЛИМИДАГИ ЎРТОҚ ТЎҒОНБОЙ ЭГАМОВ БОШЛИҚ БРИГАДАСИ ҒЎЗАЛАРИ ЁППАСИГА ШОНАГА КИРДИ.

М. УМАРОВ.

ҚУВОНЧЛИ *телеграммалар*

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ ПИЛЛА ПЛАНИНИ БАЖАРДИ

Ўзбекистон ССР ва Ўзкомпартиянинг 40 йиллик тўйини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга бел боғлаган Қашқадарё области меҳнаткашлари йиллик пилла тайёрлаш планини республикада биринчи бўлиб бажаришга муваффақ бўлдилар. Давлатга 910 тоннадан кўпроқ пилла етказиб берилди.

Областнинг катта пилла хирмонига Шаҳрисабз, Қарши, Яккабоғ ишлаб чиқариш бошқармаларининг пиллачилари қўшган ҳисса, айниқса салмоқли бўлди. Шаҳрисабзликлар шу кунга қадар эл хирмонига 480 тонна пилла тўкдилар. Қаршиликлар топширган пилла 180 тоннадан ошиб кетди.

Область пиллачилари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, мамлакатга пландан ташқари яна 200 центнер пилла топшириш мажбуриятини олдилар. Бу юксак мажбурият ҳам албатта, бажарилади.

301,6 ТОННА ТАЙЁР!

ЧУСТ, 8 июнь. («Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбиридан телефон орқали). Бошқарма хўжаликлари мамлакатга 301,6 тонна пилла топшириб, янги меҳнат зафарини қўлга киритдилар. 5.440 қути қурт уруғининг ҳар қутисидан ҳозирча 62 килограммдан пилла териб олинди. Бу — Андижон областидагина эмас, Фарғона водийсида ҳозиргача олинган энг юқори ҳосилдир.

«Қўқимбой» совхозида 681 қути қурт уруғининг ҳар қутисидан салкам 70 килограммдан пилла топширилди. Карл Маркс номли, Навоий номли, «Ленинград», Ленин номли, Куйбишев номли, Энгельс номли, «Қизил Октябрь» колхозларининг пиллачилари планнинг муваффақиятли бажарилишига муносиб ҳисса қўшдилар.

Чустликлар яна 35 тонна қўшимча пилла топширамиз дейишди. Хоразмлик уста пахтакор Искандар Юсуповнинг ватанпарварлик туйғулари билан суғорилган хатидан илҳомланган чустлик қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари пилланинг сўнгги мисқолигача териб олиш билан бирга, бутун куч ва воситаларни ғўза парваришини кучайтиришга сафарбар этмоқдалар.

И. ДАДАЖОНОВ.

НОРПОЙ ПИЛЛАЧИЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

САМАРҚАНД. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Норпой ишлаб чиқариш бошқармасининг хўжаликлари областда биринчи бўлиб маррага етдилар. Бошқарма давлатга пландагидан анча ортиқ пилла сотди.

«Қарноб» совхози, «Партия XXII съезди», «Иттифоқ», «Октябрь» колхозлари айниқса яхши натижага эришдилар. «Партия XXII съезди» колхози янги пилла ҳосилини бултургига нисбатан бир ярим баравар оширди.

Бошқарма пиллачилари давлатга яна камида 15 тонна пилла сотиш учун курашмоқдалар.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

ПИЛЛА ТАЙЁРЛАШ ЙИЛЛИК ПЛАНИНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРГАНЛИКЛАРИ УЧУН ҚУЙИДАГИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАЛАРИ РЕСПУБЛИКА ҲУРМАТ ТАХТАСИГА ЁЗИЛАДИЛАР:

Калинин ишлаб чиқариш бошқармаси (бошқарма бошлиғи **М. Убайдуллаева,** партия комитетининг секретари **Н. Қирғизбоев,** комсомол комитетининг секретари **У. Тўхтаев,** пиллачилик бошқармасининг бошлиғи **Ҳ. Фозилов** ўртоқлар).

Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармаси (бошқарма бошлиғи **И. Сотиболдиев,** партия комитетининг секретари **М. Камолов,** комсомол комитетининг секретари **М. Аҳмаджонов,** пиллачилик бошқармасининг бошлиғи **Х. Мамажонов** ўртоқлар).

Андижон ишлаб чиқариш бошқармасидаги Тельман номли колхозда ғўза иккинчи марта комплекс парвариш қилинмоқда. Суратда: колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Йўлдошева бригадир К. Парпиев билан бирга механизаторлар К. Бозоров (чапда) ва А. Қўчқоров қатор ораларини қанчалик сифатли юмшатаётганликларини текшириб кўрмоқда.

С. Безносов фотоси.

ИОСИП БРОЗ ТИТО ЛЕНИНГРАДГА КЕЛДИ

ЛЕНИНГРАД, 8 июнь. (**ТАСС махсус мухбири**). КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчевнинг таклифига биноан, Югославия Социалистик Федератив Республикаси Президенти, Югославия Коммунистлар союзининг Бош секретари Иосип Броз Тито рафиқаси ва ҳамроҳлари билан бирга бугун самолётда Хельсинкидан Ленинградга келди.

Аэропортда ҳурматли меҳмонни ўртоқ Н. С. Хрушчев, Ленинград партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари кутиб олдилар.

Н. С. Хрушчев ва Иосип Броз Тито ўртоқлар нутқ сўзладилар.

СУВЧИЛИК — СЕВГАН КАСБИМ

Саратонда ғўзанинг ўсиши тезлашади. Ўсимлик тупроқдан кўп озуқа олади, бинобарин унинг сувга бўлган талаби ҳам ошади. Ғўза шоналаш ва гуллаш даврида қатор оралари доим юмшоқ, сернам бўлиши шарт. Бу, кўп жиҳатдан сувчига боғлиқ.

Мен кўп йиллардан буён С. Норматов бошлиқ бригадада сувчилик қиламан. Сувчилик эндиликда мен учун севимли касб бўлиб қолди ва бу соҳада анчагина тажрибам ҳам бор. Бригадамизда пахтадан мўл ҳосил етиштиришда қўлдан келганча ҳисса қўшиб келяпман. Ўтган йили бригадамиз колхозда пахтадан энг юқори ҳосил олди. Гектаридан 38 центнердан хирмон кўтарилди. Бунга экин яхши парвариш қилинганлиги, биз сувчилар эса барча участкалардаги ғўзанинг қониб сув ичишини таъминлаганлигимиз туфайли эришилди десам, хато қилмаган бўламан.

Биз ҳар доим сувдан тежаб-тергаб фойдаланамиз. Ҳар бир туп ғўзанинг сувдан яхши баҳраманд бўлиши, кўпроқ гул ва кўсак ҳосил қилишига эришамиз.

Суғоришда гап кўплигини тажрибада синаб кўрдик. Бригадамизда 5 та сувчи бор. Ҳар биримизга участкалар ажратиб берилган. Эгатларга сув тарашда чим ва ўғитдан бўшаган қоғоз қоплардан фойдаланамиз. Сув жилдираб оққани учун эгатнинг боши, ўртаси ва охири бир текис намланади, экин мириқиб сув ичади.

Бу йил бригадамиз аъзолари ҳосилдорликни янада ошириш, гектаридан камида 40 центнердан «оқ олтин» етиштириб, республикамиз тўйига муносиб тўёна ҳозирлашга аҳд қилганлар. Ишимиз ҳам аҳдимизга яраша бўляпти. Ғўзани биринчи комплекс парвариш қилиш тугалланди. Олди ғўзалар шоналади. Қатор ораларини юмшатиш, озиқлантириш, суғориш бир-бирига боғлаб олиб борилаяпти. Суғориш билан культивация ўртасида узилишга йўл қўйилмаяпти.

Биз хоразмлик мириқшкор деҳқон Искандар Юсуповнинг «Меҳнатда жасорат кўрсатинг» деган очиқ хатини бригадамиз аъзолари билан кенг муҳокама қилдик. Искандар Юсуповнинг чақириғига жавобан бу йил юқори ҳосил етиштириш йўлидаги курашни сусайтирмай давом эттирамиз.

Файзи ҲАТАМОВ,

Иштихон бошқармасидаги «8 Март» колхозининг сувчиси.

МАЖБУРИЯТЛАРНИ БАЖАРИШ — ҲАР БИР БИНОКОРНИНГ ШАРАФЛИ ИШИ

Капитал қурилиш соҳасида давлат планларини ва социалистик мажбуриятларни бажариш жуда катта давлат аҳамиятига эга бўлган ишдир. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIII пленумининг қатнашчилари шу фикрни таъкидлаб, қурилиш ташкилотлари ва идоралари раҳбарларининг докладларини ишчанлик билан муҳокама қилдилар, фойдаланилмаётган резервларни очиб ташладилар, капитал қурилишдаги камчиликларни танқид қилдилар, бу камчиликларни тугатиш йўлларини кўрсатиб бердилар.

Республика бинокорларининг ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини бажаришлари учун зарур шарт-шароитнинг ҳаммаси борлиги алоҳида уқтириб ўтилди. Қурилишлар янги техника билан тўхтовсиз таъминланиб турибди, энг янги индустриал методларни кенг қўлланиш, ишлаб чиқариш объектларини ва уй-жой биноларини муддатидан анча олдин қуриб битказиш ва ишга тушириш билан бирга қурилиш ишларининг сифатини яхшилаш, бу ишларнинг қимматини камайтириш учун ҳам тўла имконият бор.

Коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришда, халқнинг фаровонлигини ва маданиятини оширишда капитал қурилишнинг роли ниҳоятда катта. Капитал қурилишнинг миқёслари Фарғона областида ҳам йилдан-йилга ўсиб бормоқда,—деди Фарғона саноат область партия комитетининг биринчи секретари **С. Р. Расулов**. Етти йилликнинг олтинчи йилида бинокорлар бундан олдинги йилдагига қараганда, 13 миллион сўм кўп маблағни ўзлаштиришлари керак. Илгари областда бу қадар жуда катта капитал қурилиш ишлари олиб борилмаган эди.

Химия ва нефтни қайта ишлаш саноати корхоналарини қуриш айниқса кенг авж олмоқда. Мана шуларнинг ҳаммаси партия, совет ва хўжалик ташкилотларининг катта эътибор бериб ишлашларини ва зўр ташкилотчилик иши олиб боришларини талаб қилади. Областнинг партия ташкилотлари қурилишларга раҳбарликни яхшилашга, ҳамма объектларни назар-эътибордан қочирмасликка, бинокорларнинг эҳтиёжлари ва талабларини ҳисобга олиб боришга, уларга ўз вақтида зарур амалий ёрдам кўрсатишга муттасил интилмоқдалар.

Фарғона областининг бинокорлари тўртта катта саноат объектини муддатидан олдин ишга туширдилар. Беш ой ичида шаҳарларда ва ишчи посёлкаларида 32 минг квадрат метрга яқин уй-жой майдони фойдаланиш учун топширилди, бу эса ярим йиллик планга нисбатан 126 процентни ташкил қилади. Қурилишда меҳнат унумдорлиги анча ошди, қурилиш монтаж ишларининг таннархи камайди.

Шундай бўлса ҳам, капитал қурилишга раҳбарлик ишларининг ҳаммаси яхши бораётир, деб бўлмайди, албатта. Бу муҳим ишда бизда камчиликлар ҳали кўп. Область партия комитети бу камчиликларни йўқотиш ва капитал қурилишга ажратилган маблағларни ҳеч сўзсиз ўзлаштириш учун ҳамма чораларни кўради. Ўрта Осиё Халқ хўжалиги кенгаши ва республика Госплани, дейди ўртоқ Расулов, муҳим халқ хўжалик объектларини муддатидан олдин ишга туширишга тааллуқли масалаларни тағин ҳам оператив равишда ҳал қилиб беришлари зарур.

«Амубухараканалводстрой» бошқармасининг бошлиғи **Н. Р. Ҳамроев** сўзга чиқади. Аму — Бухоро машина каналини қуриш ишлари бошланганига, дейди у, 14 ой бўлди. Нисбатан шу қисқа вақт ичида қурувчилар коллективида ишловчилар олти минг кишига етди. Ўтган йилнинг октябрида бу коллектив каналнинг биринчи навбатини муддатидан бир йил олдин фойдаланишга топширишга қарор қилди. Ўзбекистон Компартиясининг Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети бу мажбуриятни маъқулладилар.

Бу канал ҳозирги вақтда чинакам халқ қурилиши бўлиб қолди. Бухоро областининг барча ишлаб чиқариш бошқармалари бизга ёрдам беришмоқда. Сурхондарё ва Қашқадарё, Андижон ва Фарғона, Тошкент ва Самарқанд, Челябинск ва Уфа, Куйбишев ва Москвадан келган механизаторлар биз билан ёнма-ён туриб меҳнат қилмоқдалар.

Канал қуриш методлари ҳам одатдагидек эмас—каналнинг катта-катта участкалари портлатиш йўли билан қазилмоқда. Совет Иттифоқида энг катта портлатиш ўтказиш учун тайёргарлик кўрилмоқда, шу портлатишдан сўнг трассага дарров 13,5 километр канал қўшилади. Лойиҳада кўрсатилган 180 километр сунъий дарёдан ҳозир 120 километри сув ўтказиш учун тайёр.

Бизнинг ишимизда камчиликлар ҳам, қийинчиликлар ҳам бор, лекин қурувчилар коллективи ўз зиммасига олган оширилган мажбуриятларни бажармоқ учун маҳкам бел боғлаган. Бу — республиканинг, Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллигига бизнинг тортиғимиз бўлади.

Сурхондарё область партия комитетининг иккинчи секретари **А. С. Пономарев** ўз нутқида капитал қурилишга раҳбарликни яхшилаш зарурлигини кўрсатиб ўтди. У Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлигини ва унинг раҳбарларини Сурхондарё областининг сув хўжалик қурилишига жуда кам эътибор бераётганликлари, жойлардаги аҳволдан яхши хабардор эмасликлари учун танқид қилди. Бу йил Сурхондарёда 13 минг гектар янги ер тайёрланиши ва фойдаланиш учун топширилиши лозим. Сув хўжалиги министрлиги, республика Госплани жиддий мадад бермаса, қурилиш ташкилотларига керакли техника етказиб берилмаса, бу вазифани бажариш қийин.

Янги совхозлар қуриш билан боғлиқ бўлган ҳамма масалаларни кечиктирмай ҳал қилмоқ учун Сурхондарёда янги ерларни тезроқ ўзлаштириш йўлида амалий чоралар кўриш керак.

160-қурилиш трестининг бошқарувчиси **А. А. Абдуҳамидов** сўзга чиқиб айтдики, Чирчиқ электр химия комбинатида карбамид ишлаб чиқариш комплекси белгиланган муддатда ишга туширилганлиги билан трест коллективи фахрланади. Бинокорларнинг бу муваффақияти республикамизда улкан химияни ривожлантириш тарихига шонли саҳифа бўлиб кирди. Бу юбилей объекти ишга туширилганлиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Советининг юборган табрикномаси бинокорларни ва монтажчиларни руҳлантириб юборди, улар планларни ва мажбуриятларни ҳеч сўзсиз бажариш учун социалистик мусобақани тағин ҳам активроқ авж олдириб юбордилар.

Қурилиш трестининг коллективи бунинг учун янгидан-янги омил ва резервларни қидириб топмоқда. Масалан, ташкилий жиҳатдан катта қайта қуриш ишлари ўтказилди. «Чирчикхимстрой» қурилиш бошқармаси химиянинг саноат объектлари билан бевосита боғлиқ бўлмаган ишлардан, 225-қурилиш бошқармаси эса уй-жой ва маданий-маиший қурилишлардан озод қилинди. Энди бу коллективлар ўзларининг бутун диққат-эътиборларини асосий объектларни бино қилишга қаратмоқдалар. Ихтисослаштирилган механизация бошқармасининг иши Магнитогорск бинокорларининг маълум методи асосида ташкил этилди. Ишбай усулида ишлаб келган ишчиларнинг 60 процентидан кўпроғи аккорд ва аккорд-мукофотлаш системаси асосида ишламоқдалар. Илгаридан тузиб қўйилган калькуляцияга мувофиқ уларга ишнинг охирги натижалари кўрсатиб берилмоқда.

Ўртоқ Абдуҳамидов лойиҳачилар ва хўжалик ташкилотларининг раҳбарлари олдига жиддий талаблар қўйди. Техника ҳужжатларини ишлаб чиқаришга топшириш олдидан бу ҳужжатларни яхши кўриб чиқмаслик объектлардаги ишларнинг чала қолиб кетишига, уларнинг айрим жойларини ўзгартиришга, кейин бу чала ишларни битказиш билан овора бўлишга, объектларни ўз муддатида ишга туширишни кечиктириб юборишга олиб келмоқда.

Ҳозирги вақтда, деди Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари **В. С. Скребнев**, Ўзбекистон пойтахтида ҳар йил бир неча ўн минг квадрат метр уй-жой майдони қуриб битказилмоқда. Бутун 1953 йил мобайнида, масалан тошкентликлар 39 минг квадрат метр, яъни шу йилнинг фақат апрель ойининг ўзидагина фойдаланиш учун топширилганидан ҳам камроқ янги уй-жой майдони олган эдилар. Май ойида эса «Главташкентстрой» ташкилотининг ўзигина 40 минг квадрат метрга яқин уй-жой майдонини қуриб битказиб, фойдаланишга топширди. Бундан ўн йил муқаддам бир йил ичида бажарилган қурилиш ишларининг ҳажми ҳозирги вақтда икки ой ичида бажарилмоқда.

Шаҳарнинг қурилиш ташкилотлари анча мустаҳкамланди, янги техника билан, иш унуми юксак бўлган замонавий машиналар ва механизмлар билан таъминланди. Ҳозирги вақтда кўпгина объектлар индустриал методлар билан қурилмоқда. Йиғма темир-бетон қурилишда кенг қўлланиладиган бўлиб қолди, йирик панеллардан уйлар қуриш, қурилиш ишларини ташкил этишнинг янги прогрессив усуллари кенг ёйилди.

Бироқ, бинокорлар меҳнатини ташкил этишда ҳали ҳам рўй бераётган кўпгина камчиликларга сабаб шуки, айрим бошланғич партия ташкилотлари унчалик бақувват эмас, улар коллективларда тарбиявий иш олиб бориш масалаларини баъзан тўғри ҳал қилиб бера олмайдилар. Ўртоқ Скребнев қурилишлардаги бошланғич партия ташкилотларига кўпроқ эътибор бериш, раҳбарларнинг, барча коммунистларнинг капитал қурилиш соҳасида белгиланган планларнинг бажарилиши учун масъулиятини ошириш зарурлигини кўрсатиб ўтди.

«Кунградводстрой»нинг экскаватор машинисти **С. Саадинов** 13 йилдан бери Тахиатош қурилишларида ишлаб келаётганлигини пленум қатнашчиларига гапириб берди. У раҳбарлик қилаётган бригада 1965 йил планини шу кунгача 204 процент бажариб қўйди. Бу коллективнинг экскаваторчилари бу йил пландаги 67 минг куб метр ўрнига 113 минг куб метр тупроқ қазидилар.

«Кунградводстрой» қурилиш бошқармасида 80 га яқин экскаватор ишлайди. Экскаваторчиларнинг ҳаммаси ўз нормаларини ошириб бажармоқдалар. Йўлдош Абдисаматов, Ҳақназар Жуманазаров ва бошқалар айниқса яхши меҳнат қилмоқдалар. Улар топшириқни 150-200 процент бажармоқдалар.

Донгдор экскаваторчи ўз коллективи номидан ваъда бериб, Ўзбекистон ССРнинг ва Ўзбекистон Компартиясининг юбилейи шарафига олинган мажбуриятларни албатта ошириб бажарамиз, деди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Партия-давлат контроли комитетининг раиси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари **М. М. Мусахонов** қурилиш ташкилотларининг материаллар, техника, ишчи кучидан яхшироқ фойдаланиш соҳасидаги вазифаларига тўхталиб ўтди. Муҳим вазифа шуки, деди у, қурилиш техникасидан фойдаланиш даражасини ошириш, бинокорларнинг бу ишдан моддий манфаатдорлигини кўтариш керак. Техникадан тўла фойдаланишимиз керак.

Қурилишнинг сифати масалалари ҳам қурилиш ташкилотларининг ҳамиша диққат марказида туриши лозим. Бу ишда «Главмосстрой», «Главленинградстрой» тажрибаларидан сабоқ олиб, бу тажрибаларни Ўзбекистон қурилишларида кенг жорий қилиш керак. Партия ва совет органлари қурилишнинг сифатини, ишларнинг яхши бажарилишини ҳамиша контроль қилиб туришлари зарур.

Ўртоқ Мусахонов қурилишдаги хўжасизлик, исрофгарчилик билан курашни кучайтириш зарурлигини кўрсатиб ўтди. Партия-давлат контроли органларига кўмаклашиш группалари ва постлари бу ишда катта роль ўйнашлари мумкин ва лозим. Ҳар бир объектда қурилишнинг қандай бораётганлигини қаттиқ контроль қилиб туриш, кўмаклашиш постлари ва группаларининг қурилиш майдонларида олиб бораётган ишларини активлаштириш, жамоатчилик очиб ташлаётган камчиликларни йўқотиш учун оператив чоралар кўриш зарур.

150-қурилиш тресги партия комитетининг секретари **А. В. Ғаниев** партия ташкилотлари бинокорлар орасида қандай сиёсий иш олиб бораётганликларини, уларни олинган мажбуриятларни бажаришга қандай қилиб уюштираётганликларини ўз нутқида гапириб берди.

Агитколлективнинг ишлари активлаштирилди, 19 бригадада партия группалари тузилди, улар коммунистларни ва партиясизларни тарбиялаш масалаларини ҳал қилишга ёрдамлашмоқдалар. Партия комитети хўжалик ҳисобидаги бригадаларнинг иш тажрибаларини мутахассислар ёрдами билан ўрганиб чиқди, бу тажрибаларни барча бинокорларга ўргатиш чораларини кўрди.

Лойиҳа-смета ҳужжатлари билан бинокорлар ўз вақтида таъминлаб турилганида эди, улар тағин ҳам яхшироқ ишлаган ва топшириқларни тағин ҳам муваффақиятлироқ бажарган бўлур эдилар. Республика Госплани ва «Узглавстрой» пудрат ишлари планига тузатишлар киритиш масаласини беш ойдан бери ҳал қилиб бермаётганлигига чидаб туриш мумкинми, ахир, деди нотиқ. «Главстройиндустрия» раҳбарларининг позицияси ҳам бизни таажжублантиради. Улар темир-бетон қувурларини, шунда ҳам кўпинча брак қувурларни Самарқандга шу вақтгача Тошкентдан олиб келмоқдалар, аммо Самарқанднинг ўзидаги комбинатда бундай қувурларни ишлаб чиқаришни сира йўлга қўймаётирлар.

Ўрта Осиё иқтисодий райони Қурилиш давлат ишлаб чиқариш комитетининг раиси **В. М. Гушчин** сўзга чиқиб айтдики, химия корхоналарини қуриш ва монтаж қилиш билан бир қаторда қурилиш ташкилотларининг ишлаб чиқариш базасини ривожлантириш қурилишнинг асосий вазифаларидан биридир. Ишлаб чиқариш базаси тез ривожлантирилмаса, бинокорлар коллективлари олдида турган вазифаларни уддалаб бўлмайди.

Ўтган йил Ўзбекистонда ишлаб чиқариш базаси барқ уриб ривожланди. Механизациялашган янги карьерлар вужудга келтирилди, цемент ишлаб чиқарадиган янги қувватлар ишга туширилди, металл конструкциялар ва йирик панеллар ишлаб чиқарадиган заводлар қурилди. Тўлиқ йиғма уйлар ишлаб чиқариш анча кўпайтирилди. Ўзбекистон йирик панеллардан қурилган уй-жой биноларидан фойдаланишда мамлакатда олдинги ўринларнинг бирини олиб турибди.

Республикада пластмассадан бинокорлик материаллари ва буюмлари ишлаб чиқарадиган комбинат қурилмоқда. Оҳангаронда қурилаётган бу комбинат мамлакатдаги энг катта комбинат бўлади. Тошкент уйсозлик комбинати реконструкция қилинмоқда. Яқин вақт ичида Самарқандда ва Бухорода уйсозлик комбинатлари ишга туширилади. Республиканинг кўпгина шаҳарларида қурилишнинг ишлаб чиқариш базалари вужудга келтирилади.

Ўрта Осиё иқтисодий районида қурилиш-монтаж ишларининг суръати ва бу ишлар ҳажмининг кўпайиши умуман мамлакатдагига қараганда икки-уч баравар ортиқ. Шу сабабли, келгуси беш йилликда қурилиш индустриясини ривожлантирмоқ учун буни техникавий-иқтисодий жиҳатдан асослаб бериш ишларини битказиш йўлида ошиғич чоралар кўрилмоқда.

Республикадаги капитал қурилишнинг умумий ҳажмида, деди автомобиль транспорти ва тош йўллар министри **И. В. Стрельцов**,—йўл қурилишининг салмоғи анча катта. Бироқ, йўлларни қуришни яхшироқ ташкил этиш учун зарур чораларнинг ҳаммасини кўра олганимиз йўқ. Умуман республикада йўл қурилиши планлари қониқарсиз бажарилмоқда. Нотиқ йўл қурилишини кескин яхшиламоқ, йўллар ва кўприкларни ўз вақтида қуриб битказмоқ учун министрлик томонидан кўрилаётган чораларни айтиб берди.

Ўртоқ Стрельцов автомобиль транспортини янада пухтароқ ташкил этиш масалаларига ҳам тўхталиб ўтди. Ҳозирги вақтда ғаллани ўз вақтида ўриб олиш ва дон тайёрлаш ишида автомобилчилар ғаллакорларга катта ёрдам кўрсатмоқдалар.

Ўрта Осиё темир йўлининг бошлиғи **А. М. Қодиров** темирйўлчилар коллективи қурилиш техникасини ва бинокорлик материалларини ўз вақтида ташиб бериш учун ўзининг бутун куч ва ғайратини сарфлаётганлигини пленумда гапириб берди.

Бироқ, айрим қурилишларнинг раҳбарлари бу ишда темир йўлчиларга ҳамиша ҳам ёрдам бераётирлар, деб бўлмайди, улар вагонлардаги юкларни ўз вақтида бўшатиб олмай, юк оборотини кўпайтириш имкониятларини чеклаб қўймоқдалар. Жумладан, «Узсельхозтехника», Сув хўжалиги министрлиги, «Узглавстрой» ва бошқа ташкилотларнинг кўпгина раҳбарларида шундай камчиликлар бор.

Бунга жиддий эътибор бериш, вагонларни ўз вақтида бўшатиб олмай, бекор турғизиб қўяётган ношуд раҳбарларнинг адабини бериб қўйиш керак.

Коммунал хўжалик органлари шаҳарлар ва аҳоли яшайдиган пунктларни обод қилиш, меҳнаткашларга коммунал хизмати кўрсатишни яхшилаш соҳасида катта вазифаларни бажармоқдалар. Ўзбекистон ССР коммунал хўжалик министри **М. З. Мирзаахмедов** шу ҳақда гапириб айтдики, кейинги вақтларда республикада бажарилаётган ободончилик ишларининг ҳажми, коммунал корхоналар қуриш айниқса кўпайтирилди. Бу эса аҳолининг эҳтиёжларини яхшироқ қондиришга имкон бермоқда. Янги водопроводлар, канализация тармоқлари қурилмоқда. Газ билан таъминлаш ишлари кенг авж олиб кетди. Кўпгина янги меҳмонхоналар, кирхоналар, ҳаммомлар очилмоқда.

Мана шуларнинг ҳаммаси коммунал хўжалик объектларида қурилиш ишларини яхшироқ ташкил қилишни талаб этади. Лекин бу ишлар ҳали, афсуски, етарли эмас. Самарқандда, Андижонда, Наманганда ва республиканинг бошқа бир қанча шаҳарларида водопровод ва канализация тармоқлари қуриш шаҳарлардаги янги массивларда кўп қаватли бинолар қуриш суръатларидан орқада қолмоқда. Аҳолини сув билан таъминлаш масалалари ҳали ҳам секин ҳал қилинмоқда. Айрим маҳаллий Советлар бу ишда лозим бўлган даражада сабот кўрсатмаётирлар ва ободончилик эҳтиёжлари учун ажратилган катта-катта маблағлардан тўла фойдаланмаётирлар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленумининг қатнашчилари капитал қурилишдаги камчиликларни жиддий танқид қилдилар, партия комитетлари, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари томонидан халқ хўжалигининг бу муҳим участкасига раҳбарликни яхшилаш зарурлигини кўрсатиб ўтдилар. Сўзга чиққанларнинг кўплари капитал қурилиш суръатларини тезлатиш, ҳар бир коллективда ижодий меҳнат вазиятини вужудга келтириш, етти йилликнинг олтинчи йилида республика бинокорлари олган юксак социалистик мажбуриятларни ҳеч сўзсиз бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириш асосий вазифа эканлигини уқтириб ўтдилар.

(УзТАГ).

Махсус мухбиримиз
Самар Нуров
репортажи

МЎЪЖИЗАЛАР ВОДИЙСИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИ ҚАТНАШЧИЛАРИ МИРЗАЧЎЛ ХЎЖАЛИКЛАРИДА ҚЎРИҚ ЕРЛАРНИ ЎЗЛАШТИРИШДАГИ ИЛҒОР УСУЛЛАР, ЯНГИ ТЕХНИКА, СУҒОРИШ СИСТЕМАЛАРИ БИЛАН ТАНИШДИЛАР.

Шўх оқар Сирдарё қирғоқларида тонгни кутганмисиз? Уфқ аста-секин ёришиб, лоларанг қуёш бошини кўтарганда дарёдаги минглаб тўлқинчалар олтин исирғалардек жилваланиб, кўзни қамаштиради. Ут-ўланлар, дов-дарахт, мурғак ғўзалар қуёшни олқишлаётгандек тебранади. Ҳа, «Қуш учса қаноти, одам юрса оёғи куйган» чўллар Мирзосининг ҳозирги жамоли ана шундай, тонглари латофатли, дилбар. Ҳозир у Мирзагулистонга, мўъжизалар водийсига айланмоқда. Яхшиси, юринг, ватандошларингиз яратган бўстонларни, деҳқончилигимиз келажагини бирга кўрайлик:

БУЛУТСИЗ ЁМҒИР

— Булутсиз ёмғир, тутунсиз гулхан бўладими? Бу саволга:

— Ҳа, бўлади! — деб жавоб беришади Мирзачўлдаги 1-совхоз ишчилари.

Эрталаб. 2-бўлимнинг Эрназар Умрхолов бошлиқ 16-бригадасининг яхлит карталари устидан ҳозиргина ёмғир шивалаб ўтгандай. Япроқларда томчилар инжудек ялтираб турибди. Осмонда қиттак ҳам булут йўқ, шишадек кўм-кўк кўк гумбазида саҳро қуёши танҳо ҳукмрон.

Ёмғир ёғдирувчи машина — ДОСни фақат бир киши бошқаради. Электрик Николай Ванин, инженер Анатолий Каковкиндан унинг сифатларини сўрадик.

— Машина билан ҳар соатда 0,78 гектар ерга ёмғир ёғдирилади. Секундига 130 литр сув сарфланади. Бир йўла 200 метр кенгликдаги майдон устига ҳаётбахш томчилар тушади.

Ҳозир инженерларимиз пахтакорлар билан ҳамкорликда 400 метр кенгликдаги майдонга ёмғир ёғдирадиган машина тайёрлаяптилар. Унда 3 та тележка бўлиб, сув бир лотокдан олинади. Бу усул келажакда республикамизнинг бўлажак янги водийлари — Қарши чўли ва Шеробод даштларидаги хўжаликларда ҳам кенг қўлланилади. Бу машинанинг афзаллик томонлари кўп.

Улар тўғри гапиришди. Мирзачўлда бундай ажойиб машиналар жуда кўп. Пастдаги 1-суратда эса сиз 1-совхозда ишлатилаётган «ППН-40» машинасини кўриб турибсиз. Бу машина бир йўла қатор ораларини юмшатиб, айни вақтда ўсимлик илдизи остига сув ҳам қуйиб кетади. Ҳозир совхозда турли хил маркадаги ўндан ортиқ суғориш машиналари синаб кўрилмоқда.

ОСМА АРИҚ, КАПРОН ТРУБА ВА...

«Осма» каналлар — мустаҳкам тирғаклар устига ўрнатилган навлардир. Ҳозир 800 километрдан ошиқ масофага чўзилиб кетган бу навлар. Бунда сув сира исроф бўлмайди, тупроққа шимилмайди. Бинобарин, сизот сувлар кўтарилиб, пахтакорларимизга ташвиш туғдирмайди.

17-совхоз коллективи бу йил 7500 гектар майдонда «оқ олтин» етиштиради. Бунинг учун ана шу янгиликлардан кенг фойдаланиляпти. 2-бўлимда ости юмшоқ анҳорларнинг ҳаммасига полиэтилен пленкалар тўшалган. Совхоз директори бунинг афзалликларини қувонч билан ҳикоя қилади:

— Бу усулда юз гектар ўрнига 200 гектар ердаги экинни суғоряпмиз. Исрофгарчилик йўқ, қанча пул, меҳнат кунлари тежаляпти.

Совхознинг янги ўзлаштирилаётган ерларида ишлаётган ёпиқ чуқур горизонталь дренаж қурадиган комбайнлар деҳқонларимизда катта қизиқиш туғдирмоқда. Ўрта Осиё сув проблемалари ва гидротехника институти ходимлари мирзачўллик мутахассислар билан ҳамкорликда ана шундай ажойиб машиналар яратдилар. Бу комбайн бир вақтнинг ўзида траншея кавлайди, унга дренаж қувурлар ётқизади, атрофига сув шимадиган материал — қум, шағал тўкади ва траншеянинг устини кўмиб кетади. Машинист Михаил Григорьевнинг айтишича, «ЭТУ-354» маркали бу машина (3-сурат) меҳнат унумдорлигини беш баравар оширади. Янги комбайн билан ҳар сменада 150-200 метрга дренаж ётқизиш мумкин.

Биринчи совхозда вертикаль усти ёпиқ коллектор-зовурлар қуриш тажрибада синаб кўрилмоқда. Вертикаль қудуқ орқали пастдан тепага кўтариладиган чучук сувлар сизот сувларни пастга тушириб юборади ва ана шу чучук сувлар билан айни маҳалда экинларни суғорса ҳам бўлади. СССР Ер-сув хўжалиги давлат комитети ҳузуридаги Ўрта Осиё ирригация ва совхозлар қурилиши Бош бошқармасининг бошлиғи А. А. Саркисов бунинг афзалликларини шундай изоҳлади:

— Ёпиқ дренаж, коллекторларнинг фойдаси шуки, биринчидан, улар ҳар йили тозаланмайди, иккинчидан, пахтачиликдаги ишларни кенг механизациялашга имкон туғилади, учинчидан ерга ер қўшилади. Коллектор-зовурларнинг устини текислаб, экин экиш мумкин.

Бутун воҳа далалари остидан тешиб ўтган қувурлар бир системага бирлашиб, экин учун зарарли сувлар чўл этагидаги Арнасой пастлигига оқизилади.

Бу ерда суғориш, ирригация ва мелиорация ишларида бошқа жуда кўп янгиликлар ҳам қўлланилмоқда. Иккинчи суратда сиз 1-совхознинг 16-бригадасида капрон шланглардан эгатларга сув тарқалаётганини кўриб турибсиз. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленумининг қатнашчилари, мутахассислар бу усулни зўр қизиқиш билан ўргандилар.

Ҳа, бу воҳа деҳқончилигининг истиқболи ана шундай порлоқ.

РОҲАТБАХШ ШИЙПОНЛАР

Тер тўкиб, обдан ишлагандан кейин баҳаво шийпонда ёнбошлаб дам олиш қандай роҳат. Мана, 1-совхознинг 15-бригада дала шийпони. Ошхонада пазанда Ашурбой ака Турсунбоев газ плитада шўрва пиширяпти. Самоварда чой вақир-вуқур қайнамоқда.

Янги типдаги шийпон, иккита хона, битта катта залдан иборат. Бир хонада шахмат-шашка, газеталар, телефон бор, иккинчи хонада сотувчисиз магазин, буфет. Залда эса юмшоқ кроватлар қўйилган. Ҳар хонада приёмник, водопровод бор. Биз, совхоз партия ташкилотининг секретари Эрмон Расулов, ишчилар комитетининг раиси Эргаш Аҳмедов ўртоқлар билан пахтакорларга қандай шароит яратилганлиги ҳақида гаплашдик.

— Совхозда 45 та бригада бор. Шундан 11 тасида шу типдаги шийпон қуриб битказилди. Яна 15 бригадада қуряпмиз. Бу ерда ишчилар 3 марта овқатланишади. Эрталаб нонушта, тушда қуюқ ва суюқ овқат пиширилади. Кечқурун эса шийпонда механизаторлар билан сувчилар қолишади. Уларга овқат тайёрлаймиз. Бригаданинг бошқа аъзолари машиналарда уйларига — совхоз марказига кетадилар.

— Овқат қимматга тушмаяптими?

— Бир марта нонушта ва икки маҳал овқат 70 тийинга тўғри келади. Кечқурун уй-уйига кетадиганлар эса бундан ҳам арзон овқат ейишади. Яна бир томони борки, совхозимиз янги, боғларимиз ҳали ҳосилга кирмаган. Сабзавот экинлари ҳам камчилроқ. Икки-уч йилдан кейин мева-чева, сабзавот кўпайиб, озиқ-овқат янада арзонлашади.

Ана шундай роҳатижон шийпонлар лойиҳаси республикамизнинг бошқа ҳамма областларига юборилмоқда.

ИНЖЕНЕР ЖАВОБ БЕРАДИ

Мирзачўлнинг ҳар бир хўжалигида, ҳар қадамда янгиликларга дуч келасиз. Шу сабабли саволлар ҳам кўп бўлади-да. Мутахассисларни қизиқтирган саволларга «Голодностепстрой» бош инженери Николай Тутовмин жавоб берди:

САВОЛ: — Мирзачўлда бир гектар ерни ирригация жиҳатидан тайёрлашга қанча маблағ сарфланяпти?

ЖАВОБ: — Ўртача 1,5-2 минг сўм. Айрим ерлар жуда шўрхок. Бундай майдонларни капитал ювиш учун шунга қўшимча яна 300-400 сўм кетади.

САВОЛ: — Янги совхозларда асосан аҳоли яшайдиган битта марказий усадба бор. Бу ишчиларга ноқулай эмасми?

ЖАВОБ: — Жуда қулай. Қишлоқлар майда, тарқоқ бўлса, у ерга водопровод, электр, газ олиб бориш қийинлашади. Бизнинг совхозларимизнинг эса шаҳардан фарқи йўқ. Ишчилар уч километрдан узоқ далага машиналарда олиб борилади.

САВОЛ: — («Сурханводстрой» қурилиш-монтаж бошқармаси бошлиғи Виктор Михайлов) Бизда ҳар картанинг охирида оқова сув тушадиган ташламалар қилишяпти. Бу ерда йўқ экан. Қайсиси тўғри?

ЖАВОБ: — Маданий деҳқон сувни ташламага оқизмайди. Лотокдан ўзига керакли сувни олади, холос. Ташлама — сув исрофгарчилиги демакдир.

САВОЛ: — Жанубий Мирзачўл каналидан секундига 300 кубометр сув келади. Шунча сув воҳадан чиқиб туриши ҳам керакку. Бунинг учун қандай тадбирлар кўриляпти.

ЖАВОБ: — Биз ирригация ишларини мелиорация билан боғлаб олиб боряпмиз. Ҳар секундда 300 кубометр сув олаётган эканмиз, канал зонасидаги экинзорларда шундан ортиқроқ миқдордаги сувни чиқариш учун коллекторлар тайёрланган.

ЧЎЛ МЕЪМОРЛАРИ

Дашт жамоли афсоналардагидек тез ўзгармоқда. Уч-тўрт қаватли уйлар, боғ ва мевазорлар, кафтдек текис кўчалар... ҳозир Мирзачўлни ана шуларсиз тасаввур эта олмайсиз. «Узгипрозем» тузган лойиҳа бўйича 2, 3, 8-совхозларга қарашли 3 та усадба бирлаштирилади. Мирзачўлдаги ҳозир аҳоли яшаб келаётган 950 та майда пунктлар ўрнига янги типдаги 210 та посёлка бунёдга келади. Ҳар бир микрорайонда 30 гектарли боғ бўлади. Жиззахдаги силикальцит заводи, йиғма-темир-бетон ва гипсопрокат деворлар тайёрловчи ва керамзит корхоналари коллективлари Мирзачўл меъморларига қулай, арзон, соз қурилиш материаллари етказиб бермоқдалар.

Чўллар мирзосини ўзлаштириш, суғориш, бинолар қуришдаги бу тажрибалар Қарши ва Шеробод даштлари ҳамда Ўрта Осиёдаги бошқа қўриқ ерларни ўзлаштиришда тажриба мактаби, лаборатория бўлиб хизмат қилади. Гуллаб-яшнайвер мўъжизалар водийси!

Сирдарё области.

1964 йил 7 июнь.

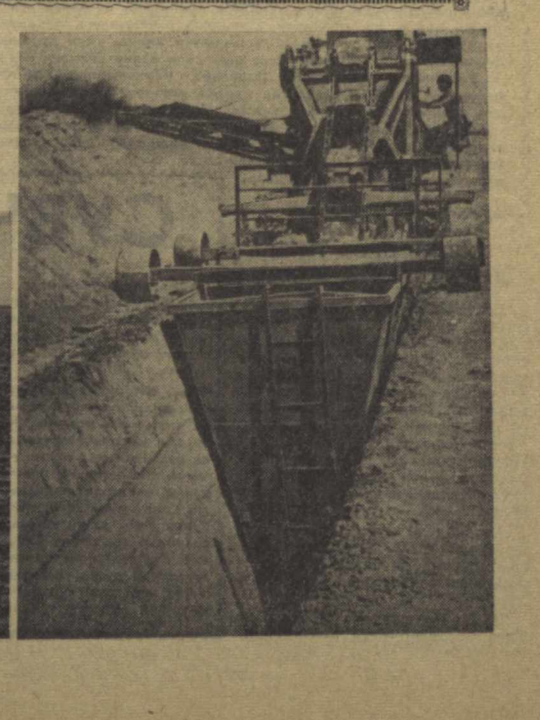

Н. Глауберзон фотолари.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ • 2

9 ИЮНЬ 1964 ЙИЛ
№ 132 (12.786)

ҲОЗИРГИ ҲАРАКАТ — ХИРМОНГА БАРАКА!

Мақтаниш эмас, даламизга келинг, карталарни айланинг, чигит бир текис ундириб олинганлигини, ғўза тез ва соғлом ривожланаётганлигини кўриб хурсанд бўласиз. «Универсал»лар тинимсиз ишлаб турибди. Ғўза қатор оралари узунасига ва кўндалангига ишланяпти. Экинни бир йўла озиқлантириб кетмоқдамиз. Олди чигит экилган карталарда суғоришни ҳам бошлаб юборганмиз.

Бир сўз билан айтганда, об-ҳаво ноқулай келиб, экишнинг чўзилиб кетганлиги натижасида йўқолган фурсатнинг ўрни қопланиб қолди. Бу нимaнинг шарофати? Колхозимиздаги деҳқонлар билан суҳбатлашсангиз улар бу саволга: «механизациянинг шарофати, иш бошида механизатор бўлгандан кейин деҳқоннинг юмуши енгиллашаверади», деб жавоб беришади.

Ҳақиқатан ҳам шундай. Бу йилдан бошлаб бизда тюпкочи, турсунойчи ва кўчиевчи бригадалар, звенолар сони кўпайди. Колхозимизда ҳаммаси бўлиб 27 та механизациялашган звенолар ташкил этилди. Звено бошлиқлари механизаторлардир. Биз уларга қатъий ойлик маош бўйича ҳақ тўламоқдамиз.

Ишнинг бу зайлда ташкил этилиши меҳнат унумдорлигини оширишга ёрдам бермоқда. Эндиликда механизаторлар ғўзани культивация қилиш ёки озиқлантиришда сон орқасидан қувмайдилар, сифат учун курашмоқдалар. Нега деганингизда, хўжалик ҳисоби шунга ундайди. Звенога ажратилган маблағ қанча кўп тежаб қолинса, звено аъзолари ўз даромадлари шунча кўпайишини яхши англаб меҳнат қиладилар.

Энг қувончлиси шундаки, улар ҳозирдан бошлаб ғўзани машина теримига мослаб парвариш қилмоқдалар. Бу йил колхозимиз бўйича камида 2 минг тонна «оқ олтин» машинада териладн.

Кечани кеча, кундузни кундуз демай меҳнат қилиб ҳар туп ғўзани меҳр билан парвариш қилаётган азаматларнинг қайси бирини айтсак экан. Анорбой Тожихонов, Ҳамдам Неъматов, Тўрақул Мархабоев каби бригада бошлиқлари ҳозирнинг ўзидаёқ анчагина иш қилиб қўйдилар. Улар гектаридан 28-30 центнердан пахта етиштириш учун курашмоқдалар. Ҳозир бу миришкорларнинг бригадасида ғўза иккинчи парваришдан чиқарилмоқда.

Шундай қилиб 1800 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 25 центнердан, ҳаммаси бўлиб 4500 тонна «оқ олтин» етиштириш йўлида жонбозлик кўрсатиб ишламоқдамиз.

Шуни ҳам айтиш керакки, 200 гектар ерга қўшимча чигит экқан эдик. Асосий майдонлардаги ғўзани парвариш қилиш билан бирга, ана шу қўшимча чигит экилган майдондаги ғўзаларни ҳам яхши ғўзалар қаторига етказиб олиш учун зарур тадбирларни амалга оширмоқдамиз.

Пахта билан бир қаторда ғалладан ҳам мўл ҳосил етиштириш йўлида қизғин кураш олиб борилди. Биз бу йил ҳамма турдаги дон экинларидан 877 тонна ҳосил йиғиб олиб, шундан 125 тоннасини давлатга сотишни планлаштирган эдик. Республикамизнинг шонли юбилейи шарафига ялпи дон ҳосилини 1000 тоннага етказамиз ва унинг 150 тоннасини давлатга сотамиз.

Картошка, сабзавот, қовун-тарвуз экинларидан ҳам мўл ҳосил етиштириш чоралари кўриляпти. 5 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 100 центнер ўрнига 150 центнердан картошка, 5 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 200 центнердан сабзавот, 15 гектар ернинг ҳар гектаридан 250 центнердан қовун-тарвуз оламиз.

Чорвачиликни интенсив ривожлантириб, уни колхознинг рентабелли тармоғига айлантирамиз. Шу мақсадда 54 гектар майдонга силос учун маккажўхори экилди. 142 гектар майдондаги беданинг ҳар гектаридан 66 центнердан ҳосил оламиз. Ёғингарчиликнинг кўп бўлганлиги натижасида табиий ўт гуркираб ўсди. Бу имкониятдан фойдаланиб, хашак тайёрлашга ҳар йилгидан ҳам кўп эътибор бермоқдамиз.

Мажбурият олдингми, уни бажар! Колхозимизнинг лафзи ҳалол деҳқонлари ана шу шиор остида меҳнат қилмоқдалар. Улар пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириб, коммунистик мўлкўлчиликни вужудга келтириш ишига муносиб ҳисса қўшадилар.

Ўраз ЖАРҚИНБОЕВ,
Бўка бошқармасидаги Ильич номли колхоз раиси.

ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

СИРДАРЁ. Янгиерларни ўзлаштириш бошқармасига қарашли Волков номли совхознинг ўртоқ Турғун Тиллаев бошлиқ бригадаси даласидаги ғўзалар шу кунга қадар икки марта комплекс парвариш қилиниб, бир марта қондириб суғорилди.

Ислом Маматқобилов ва Холмурод Соибназаров каби миришкор сувчилар эгатларга сувни бир меъёрда оқизиб, ҳар туп ғўзанинг яхши суғорилиши учун жонбозлик кўрсатмоқдалар.

Б. БЕГИМОВ.

* * *

АНДИЖОН. «Москва» бошқармасидаги «Октябрь» колхози пахтазорларида 27 та чопиқ трактори бетиним ишлаб турибди. Абдуллажон Ваҳобов, Умарохун Раҳимов, Мирзаолим Турдиалиев, Толип Тўраев ва Неъмат Абдуллаев каби механизаторлар кунда 8-9 гектар ердаги ғўза қатор ораларини сифатли культивация қилиб, бошқаларга намуна бўляптилар.

Механизаторларнинг фидокорона ишлаётганликлари туфайли 1035 гектар ердаги ғўзанинг тўртдан уч қисми иккинчи парваришдан чиқарилди.

М. АЛИБОБОЕВ.

* * *

ФАРҒОНА. Ўзбекистон бошқармасидаги «Ғаниобод» совхозининг 5- бўлимида ғўза қатор ораларини икки томонлама культивация қилиш агротехника қоидалари асосида олиб борилмоқда.

Бригада аъзолари ғўзани табақалаштириб суғора бошладилар.

Ғ. ЖУРАЕВ.

* * *

ҚАШҚАДАРЁ. Ўртоқ Жавли Хўжақуловни Яккабоғ бошқармасидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида ҳамма ҳурмат қилади. Механизатор Хўжақулов ўзининг яхши ишлаётганлиги билан ана шу олқишга сазовор бўляпти.

Моҳир механизатор ўртоқ Хўжақулов хизмат қилаётган Шерна Аллаев бошлиқ бригада ғўзалари ҳозиргача икки марта комплекс парвариш қилинди.

Ш. МАҲМУДОВ.

ЯНГИ ЭКИН

Эстония далаларида моллaрга едириш учун хашаки карам ва брюква (шолғомсимон ўсимлик) кўп етиштирилади. Эстония мелиорация ва деҳқончилик илмий текшириш институти ва унинг экспериментал базаси ходимлари хашаки карам ва брюквани чатиштириш йўли билан янги озуқабоп ўсимлик вужудга келтирдилар. Янги ўсимлик брюква каби илдиз мевали бўлиб, пояси эса карамсимондир. Олимлар бу дурагайга «КУУЗИКУ» деб ном бердилар.

«Адавере» совхозида «КУУЗИКУ»дан мўл ҳосил олинмоқда. Ҳар гектар ердан ўртача 10 минг озуқа бирлигига тенг миқдорда, айрим участкаларда эса ҳатто 14 минг озуқа бирлиги миқдорида ҳосил етиштирилмоқда.

«КУУЗИКУ» баргида хашаки карамдаги каби витаминлар ҳамда оқсил моддалари — протеин кўп. У тупроқ танламайди. Бу йил Эстонияда 13 минг гектар майдонда «КУУЗИКУ» етиштирилади.

М. ВАЙСМАН.

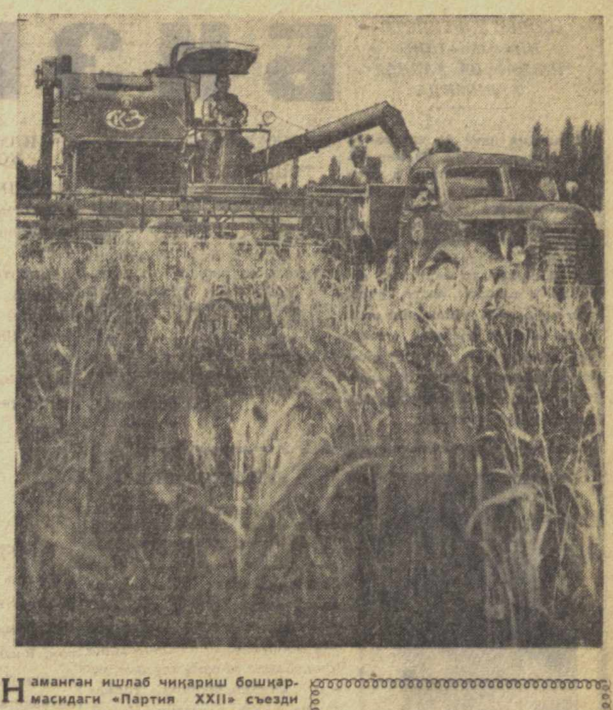

Наманган ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Партия XXII» съезди колхозининг далаларида ғалла ўрим йиғими бошлаб юборилди. Суғориладиган ерларда етиштирилган арпа ва буғдойдан гектарига 40-45 центнер дон йиғиштириб олинмоқда. Колхозчилар ҳосилдан бўшаган майдонларга «дала маликаси» экадилар. Суратда: Комбайн билан ғалла ўриш.

Е. Корниенко фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ИЛҒОРЛИККА ИНТИЛИБ

Энгельс номли колхоз Амударё бошқармасидаги энг қолоқ, кам ҳосилли хўжаликлардан. Колхоз йил сайин пахта тайёрлаш планини уддалай олмай, давлат олдида қарздор бўлиб қолмоқда. Ўтган йили фақат битта бригада планни бажарди, холос. Колхозда эса план 70 процентда қолиб кетди. Бир центнер пахта таннархи 23 сўм 70 тийинга тушди.

Андижон ишлаб чиқариш бошқармасидаги Тельман номли колхознинг раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Марямхон Йўлдошеванинг Амударёдаги Крупская номли колхоз раиси Ойим Камоловага ёзган хати Энгельс номли колхоз аъзоларини ҳам ҳаяжонга солди, уларни ўйлантириб қўйди. Улар хатни муҳокама қилиб, колхознинг хўжалик фаолиятида кескин бурилиш ясашга бел боғладилар.

Колхозчилар ўтган йили йўл қўйилган жиддий хато ва камчиликлардан хулоса чиқариб, ҳосилдорликни кескин ошириш резервларини қидириб топиб, ишга сола бошладилар. Баҳор жуда ноқулай келишига қарамай, чигитни ўтган йилдагидан 20 кун илгари экиб олдилар. Ерларнинг мелиоратив аҳволи яхшиланди. Бунинг учун 16 километр узунликда чуқур зовур қазилди, карталар йириклаштирилди.

— 9 бригадада ҳосилдорлик 12-14 центнердан ошмасди, — дейди колхоз раиси Йўлдош Қутлимуродов. — Колхозни орқага судраганлар ҳам асосан шу бригадалар бўлди. Правление ва партия ташкилоти ана шу масалани муҳокама қилиб, бу бригадаларга қишлоқ хўжалик мутахассислари ва ишчан кишиларни бошлиқ қилиб тайинлади. Кадрларни танлаб, жой-жойига тўғри қўйишнинг самараси ҳозироқ сезилиб қолди. Қолоқ бригадалар чигит экишни биринчилар қаторида тугаллади. Ғўза парвариши ҳам бу бригадаларда чакки эмас. Бу йил 1600 гектар ернинг ҳар гектаридан 25 центнердан ҳосил кўтариб, давлатга камида 4 минг тонна «оқ олтин» етказиб берамиз.

Колхоз далаларида пахтакорлар ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Турсун Мамутова, Сеитмамбет Ўрозов, Мадамин Жуматов, Қодир Раҳматуллаев бошлиқ бригадаларда ғўза қатор ораларини юмшатиш, экинни озиқлантириш ва суғориш бир-бирига боғлаб ўтказилмоқда. Мавсумда 800-1000 гектар майдондаги ғўза қатор ораларини культивация қилиш мажбуриятини олган Жумамурод Собиров, Қурбонбой Дўстчонов, Саъдулла Нуруллаев, Мадраҳим Бобожонов каби механизаторлар кундалик топшириқни ошириб адо этяптилар.

Колхоз правлениеси меҳнаткашларнинг унумли меҳнат қилишлари ва маданий дам олишлари учун қулай шароит яратиб берди. 4 жойда доимий, 19 жойда мавсумий болалар боғчаси ишлаб турибди. Уларда 300 га яқин бола тарбияланмоқда. Дала шийпонлари мавсумбоп қилиб жиҳозлантирилган.

Тельман номли участкада Турдибой Ердошев, Ленин номли участкада Собир Раҳимбоев ўртоқлар мудирлик қилаётган агитпунктларда иш айниқса яхши йўлга қўйилган. Сеитбой Юсупов, Собир Қозоқбоев, Ялгаш Мадиёров, Беберган Йўлдошев каби агитаторлар ўзарининг колхозчилар қалбига етиб борадиган сўзлари билан мўл ҳосил учун курашга ҳисса қўшмоқдалар.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллик юбилейини муносиб кутиб олишга аҳд қилган, юбилей йилида хўжаликнинг қолоқ бўлиб қолишига чек қўйиш учун қатъий бел боғлаган колхозчилар ҳар бир центнер пахта таннархини планда белгилангандан 2,5 сўм арзонлатишни кўзламоқдалар.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ХОТИРЖАМЛИККА ЎРИН ЙЎҚ

ҒАЛЛАНИ ТЕЗРОҚ ЎРИБ-ЙИҒИБ ОЛАЙЛИК

ТЕРМИЗ. (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Сурхондарё области хўжаликларида ғалла ўрим-йиғими оммавий тус олди. Олтин бошоқларнинг дастлабки дони омборларга оқа бошлади. Ғаллакорлар республикамиз юбилейига икки ярим миллион пуд ғалла армуғон қилишга бел боғлаганлар.

Табиат ҳам бу йил ғаллакорларга сахийлик қилди. Баҳорнинг серёғин, сернам келиши арпа-буғдойдан мўл ҳосил етиштиришга имконият яратди. Қашқадарёлик ғаллакорлар чақириғига қўшилган илғор хўжаликлар ўрим-йиғимни зўр уюшқоқлик билан олиб бормоқдалар.

Шеробод бошқармасидаги Ленин номли колхоз ғаллакорлари етиштирилган ҳосилни йиғиштириб олишда бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Бу ерда мавжуд комбайнларнинг ҳаммаси ишга туширилди. Механизаторлар кундалик топшириқларни ошириб адо этяптилар. Колхоз ғаллакорлари лалмикор ерларнинг ҳар гектаридан камида 10 центнердан, суғориладиган ерлардан эса 35 центнердан хирмон кўтариш учун курашни кун сайин қизитмоқдалар. Ўртоқ Холмурод Саодатов бошлиқ бригада аъзолари 1550 гектар майдондаги лалми арпа ва 50 гектар ердаги нўхатни ҳаммадан олдин ўриб-йиғиб олдилар.

Бошқармадаги «Коммунизм» колхозида ҳам ғалла ўрим-йиғими яхши ташкил этилди. Колхознинг ўртоқ Далли Раҳимов бошлиқ бригадаси етиштирилган ҳосилнинг тўлиқ йиғиштириб олинганлиги ҳақида рапорт берди.

Бироқ, ҳамма жойда ҳам ғалла ўрим-йиғими яхши ташкил этилган, деб бўлмайди. Шўрчи бошқармасидаги хўжаликларда етиштирилган мўл-кўл ҳосилни ўз вақтида йиғиштириб олиш иши билан чинакамига шуғулланилмаётир. Шу сабабли хўжаликларнинг кўпчилигида ўрим-йиғим ишлари ўлда-жўлда қолиб кетяпти.

Масалан, «Коммуна», Чкалов номли, «Шарқ юлдузи» ва «Оқ олтин» колхозларининг раҳбарлари халқимизнинг нақлларидан бирида айтилганидек, «сув кўрганда этик ечишга» одатланиб қолганлар. Улар ғалла ўрим-йиғимига олдиндан ҳозирлик кўрмадилар. Ана шу тўртта колхоздаги 12 та ғалла ўрадиган комбайндан атиги 4 таси ремонтдан чиқарилганлиги сўзимизга далил бўла олади. Уларнинг ҳам тенг ярми ҳали дала юзини кўргани йўқ. Ремонт қилинган комбайнларга илгари ишлатилиб, сийқаси чиқиб кетган яроқсиз деталлар қўйиб далага чиқариш одат тусини олган.

«Узсельхозтехника»нинг Шўрчи бирлашмаси устахонасида айрим комбайнлар ўтган йилнинг кузидан бери ремонт қилинмасдан турибди. «Узсельхозтехника» район бирлашмаси бошлиғи Яков Маркович Гайсин ва устахона бошлиғи Алихон Нормуродов ўртоқлар агрегатлар ремонтининг чўзилишига турли баҳоналарни рўкач қилишга, ҳамма айбни колхоз ва совхоз раҳбарларига тўнкашга уринадилар. Колхоз раислари эса ўз навбатида «Узсельхозтехника» район бирлашмаси ва устахона раҳбарларини айблайдилар.

Биз бундай раҳбарлар билан гаплашганимизда, уларнинг кўпчилиги ношудлиги ва нўноқлигини тан олишга, ер чизиб, елка қисишга мажбур бўлдилар.

Айниқса «Узсельхозтехника»нинг область бирлашмаси (бошлиғи ўртоқ В. А. Коротких) комбайнларни запас қисмлар билан таъминлаш ишига мутлақо эътибор бермай келмоқда. Кўпгина хўжаликларда аккумуляторлар, карбюраторлар, баллонлар, электр ускуналари ва бошқа зарур қисмлар етишмаслигидан комбайнлар бекор турибди.

Мана шунинг оқибатида Шўрчи ишлаб чиқариш бошқармасида (бошқарма бошлиғи Р. Эргашев, партия комитетининг секретари Д. Алибоев ўртоқлар) 16 минг гектардан зиёд ердаги арпа-буғдойга ҳали ўроқ тегизилмаган деса ҳам бўлади. Натижада пишиб етилган арпа бошоқлари қовжираб, ерга тўкилиб, қуш-қумурсқага ем бўлмоқда, айрим жойларда мол қўйиб нест-нобуд қилинмоқда.

Областнинг энг жанубида жойлашган Термиз бошқармасидаги ғаллакор хўжаликлар ҳам ўримйиғимга ҳеч қандай ҳозирлик кўрмай киришдилар. Бошқарма хўжаликларидаги 45 комбайндан 10 таси ҳанузгача ўримга тахт эмас. Бу ердаги ғалланинг ярмидан кўпи суғориладиган ерларга тўғри келади ва буғдой-арпаси ўриб олинган ерларга дарҳол бошқа дон экинлари экиш кўзда тутилади. Шунга қарамай, термизликлар негадир ўтакетган сусткашлик қилмоқдалар.

Денов ва Сариосиё бошқармаларида ҳам ғанимат фурсат қўлдан бой берилпяпти. Денов бошқармасидаги колхозларда 9 та, Сариосиёда 25 та комбайн шу кунга қадар ремонт қилинмаган. Область бўйича эса ремонт қилинмаган комбайнлар сони 90 тадан ошади.

Шуниси ачинарлики, областдаги хўжаликларнинг деярли ҳаммасида дон тозалаш машиналари, юк автомашиналари, йўл ва кўприклар, хирмон жой ва омборлар, тош-тарозилар ҳанузгача тайёр ҳолга келтирилган эмас.

Лалмикор ерларда ғалла етиштираётган бир қатор хўжаликларда кишилар ҳақида ғамхўрлик қилинмаяпти. Ўрим-йиғимда қатнашаётган кишилар учун зарур маданий-маиший шароитлар яратиб берилмаган. Бундай аҳволни Шеробод бошқармасидаги «Сайроб» ва «Бойсун» совхозларида, Шўрчи бошқармасидаги айрим хўжаликларда учратиш мумкин.

Ғалла ўрим-йиғимида ҳал қилувчи кунлар бошланди. Хўжаликларнинг раҳбарлари, бошқармаларнинг мутахассислари ва партия комитетлари ходимлари йўл қўйилган хато-камчиликларини, ўлда-жўлда қолган ишларни тезда тугатиб, ғалла ўрим-йиғимини 15-20 кунда тамомлаш тадбирларини кўришлари зарур.

А. ХАЛИЛОВ.

1 МИЛЛИОН 300 МИНГ ДОНА ТУХУМ

Республикамизнинг улкан тўйига муносиб тўёна тайёрлаш иштиёқида меҳнат қилаётган Чуст бошқармаси меҳнаткашлари ажойиб ғалабани қўлга киритдилар. Давлатга 1 миллион 300 минг дона тухум топширилиб, йиллик план 112 процент адо этилди.

Ленин номли, Карл Маркс номли, «Коммунизм», «Ленин йўли» колхозлари айниқса кўп тухум сотдилар.

Давлатга тухум етказиб бериш давом этяпти.

И. ДАДАЖОНОВ.

МАРРА ЯҚИН

Фарғона области хўжаликларида пилла териш ва давлатга топшириш кун сайин қизғин тус олмоқда. Область бўйича ҳар қутидан олинган ўртача ҳосил шу кунгача 50,1 килограммни ташкил этади.

Поп ишлаб чиқариш бошқармаси ҳозиргача пилла планини 108,2 процент бажарди. Охунбобоев номли совхоз ҳар қутидан 66,3 килограммдан пилла териб олиб, планни 123,2 процентга етказди.

Киров ва Охунбобоев ишлаб чиқариш бошқармаларида ҳам пилла териш ва давлатга сотиш жадал давом этмоқда.

Область уруғчилик станцияси ҳам катта ғалабага эришди. Ҳар қутидан 94,4 килограммдан пилла топширилиб, йиллик план 108,5 процент бажарилди.

Маррага яна 542 тонна қолди. Фарғона области меҳнаткашлари пилла топширишни жадал суръат билан давом эттиряптилар.

ЯНГИ КИТОБЛАР

ПАХТАЧИЛИГИМИЗ ОЙНАСИ

Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрлигининг пахта ва бошқа техника экинлари бошқармаси коллективи республикамизда пахтачиликнинг ривожланишига оид махсус справочник тайёрлади. Справочник асосан уч қисмдан иборат.

«Пахта етиштириш ва тайёрлаш» бобида Ўрта Осиё иттифоқчи республикалари ва Қозоғистон ССРнинг Чимкент области хўжаликларида пахта етиштириш тез ривожланиб бораётганлиги қизиқарли фактлар асосида ҳикоя қилинади.

Китоб саҳифаларини варақлар экансиз, мамлакатимизнинг асосий пахта базаси бўлган Ўзбекистонда пахтачиликнинг ёрқин истиқболларини кўрасиз. Республикамизда ўтган йили, биринчи жаҳон уруши арафасида олинганига нисбатан етти баравар кўп «оқ олтин» етиштирилди. Бу бобда пахтанинг ассортименти, унинг сифатини яхшилаш ва сортларини аниқлаш тўғрисида қимматли маълумотлар берилган.

Иккинчи боб машина терими ва пахтачиликдаги бошқа ишларни механизациялаш масалаларига бағишланади. Республикамиз областларида кейинги йилларда пахтанинг анча қисми «зангори кема»лар билан териб олинмоқда. Бунинг учун далаларни машина теримига олдиндан тайёрлаш, ғўза баргини ўз вақтида тўктириш талаб этилади. Китобнинг бу бобида ана шулар тўғрисида гап юритилади, новатор механизаторларнинг бу соҳада қўлга киритган ютуқларидан мисоллар келтирилади. Шунингдек, пахтани қоп-қанорсиз ташиш хўжаликларга қандай иқтисодий фойда келтириш анализ қилиб берилган.

Учинчи боб ғўза агротехникасига бағишланади.

Хуллас, бу справочникни пахтачилигимизнинг ойнаси деса бўлади.

Э. ТУХТАЕВ,
старший экономист.

Тошкент область, Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Қизил Октябрь» колхозининг юқори ҳосилли Саодат Турдалиева бошлиқ бригадаси ғўза парваришини ҳар қачонгидан ҳам кучайтириб юборди. Суратда: бригаданинг уста сувчиларидан Н. Назарматов ва М. Аҳмедов ўртоқлар эгатларга сув тараяптилар.

А. Тўраев фотоси.

МАДАНИЙ-МАИШИЙ ХИЗМАТ УНИВЕРСИТЕТИ

ҲАМИША САЛОМАТ БЎЛАЙ ДЕСАНГИЗ...

МАЪЛУМКИ ИНСОН ҲЕЧ ҚАЧОН БЕМОР БУЛИБ ТУҒИЛМАЙДИ. У кейинчалик ўзининг эҳтиётсизлиги, соғлиғининг қадрига етмаслиги билан касалга чалиниб қолади. Масалан, тамаки чекади, ароқ, спиртли ичимликларга берилади. Тўғри, буларнинг зарари ҳақида жуда кўп гапирилган, кўп мақолалар, китобчалар босилган, ҳамма билади. Лекин ҳар бир одам папирос ва спиртли ичимликларнинг зарарини ўз организмида бирон бир сезиларли ўзгариш ёки оғриқ пайдо бўлгунича тушуниб, тамаки, ёки ароқдан воз кечса жуда ажойиб иш бўларди. Афсуски, бу икки нарсани одат қилиб олган кишилар, «папирос ёки ароқдан ҳеч ким ўлгани йўқ, кайфини суриб қолиш керак», дейдилар, катта янглишадилар. Хўш, ўзингиз ўйланг. Тутунни ўпкага сўриб киритишда, уни организм билан қориштиришда нима лаззат бор?! Тўғри, бу кишида одатга айланиб қолади, натижада уни зарарини билгани ҳолда чекаверади. Лекин бу одатдан воз кечиш, папирос, тамакини чекмаслик мумкин. Бу кишининг иродасига боғлиқ.

Ичкилик, ароқ-чи? У кишини сондан чиқаради, ҳар жиҳатдан тушкунликка олиб боради. Спиртли ичимликлар шу билан бирга саломатликнинг душмани ҳамдир. Улар аста-секин юрак-томирлар ичини ва айниқса жигарни ишдан чиқаради.

Бинобарин, ҳамма нарсани меъёри билан истеъмол қилиш, овқатга ортиқча баднафслик қилмаслик лозим.

БАЪЗИ ОДАМЛАР МЕН СУЮҚ ОВҚАТНИ ёки хамир таомни ёқтирмайман, деб бир хил овқат истеъмол қиладилар. Бу тўғри эмас, албатта. Ейиладиган овқат хилма-хил бўлиши ва энг муҳими витаминларга, демак мева ва сабзавотларга бой бўлиши керак.

Баҳор, ёзда овқатга кўк пиёз сепиб ейиш, қишда таомларга туруп қўшиб ейиш бизнинг энг яхши анъанавий одатларимиздандир. Мана шу одатларни канда қилмаслик, илгарилари қилинганидек кўк чучвара, кўк сомса каби таомларни унутмаслик керак. Чунки уларда баҳор, ёз ойларида киши организмида камайиб кетадиган витаминлар кўп бўлади.

Тўғри овқатланишнинг яна бир шарти ўз вақтида овқатланишдир. Овқат ўз вақтида ейилса, иштаҳа ҳам яхши бўлади. Осон ҳазм бўлади, сингади.

Организмнинг тўхтовсиз ва нормал фаолияти ичнинг яхши юришиб туришига ҳам кўп жиҳатдан боғлиқдир. Акс ҳолда ичакларда пайдо бўладиган турли зарарли моддалар танага тарқалади, модда алмашинувини ҳамда жигар ишини бузади. Натижада одам боши оғриб, ланж бўлиб, юраги ўйнаб юради.

Қабзиятга йўл қўймаслик ва меъда, ичаклар ишини яхшилаш учун ҳар хил мева, сабзавотлар, қишда эса мева қоқиларидан қайнатилган шарбат — компот истеъмол қилиб туриш жуда зарур.

Кейинги вақтларда ёзда янги мевалардан шиша идишларга компот қилиш одатга айланиб қолмоқда. Бу жуда яхши одатни кенг ёйиш, ҳар бир хонадонга киритиш лозим.

Бу ишларни қилган киши ҳар доим бардам, тетик юради.

САЛОМАТЛИКНИНГ МУҲИМ ОМИЛЛАРИДАН ЯНА БИРИ ДАМ ОЛИШ вақтини хушчақчақ, кулги билан ўтказишдир. Кулги инсонга қанчадан-қанча роҳат бахш этади. Хушчақчақ одам тез қаримайди, деб бекорга айтилмаган. Бунинг сабаби шуки, организмнинг бошқарувчиси бўлган нерв системаси ҳузур қилади, чунки кулги кишининг эътиборини ҳар турли фикрлардан четга тортади, унинг кайфиятини яхшилайди. Хуллас, нерв системасига дам беради. Кулги — шодлик, хуррамлик белгисидир. Хушчақчақлик, одамшавандалик, шакаргуфторлик, соғлом ҳазил қилиш кишини яшартиради.

Ҳар бир киши ана шундай бўлишга интилиши, одамлар билан яхши, хушмуомалада бўлиши керак.

Кишининг маданияти фақат унинг илми, унвони ёки ҳозирги амали билан ўлчанмайди. Ҳар бир ҳақиқий маданиятли инсон даставвал одамлар билан хушмуомалада бўла билиши, ўз суҳбатдошининг кўнглини кўтара олиши, думоғдорлик каби бемаъни, кишини ранжитадиган камчиликлардан холи бўлиши лозим.

Жамоатга аралашмаслик, кўпчиликдан қочиш, одамни назар-писанд қилмаслик, доимий жиддий бўлиш кишини яккалаб қўяди.

Уз қадрини билган одам бундай қилиқлардан қочади. Узи ҳақида жуда юқори фикрда бўлган бундай «ман-ман»лар кейинча асабий, қўпол муомала, қўрс бўлиб қоладилар. Улар жамоат учун ҳам ортиқча манфаат келтирмайдилар. Чунки бундай шахслар фақат ўзларининг шахсий манфаатларини кўзда тутадилар, «ўзим бўлсам» дейдилар.

МУОМАЛА МАДАНИЯТИ ЖАМОАТ АҲАМИЯТИГА ЭГА БУЛГАН МУҲИМ МАСАЛАДИР. Афсуски, орамизда ўзининг қўрс, қўпол ҳаракати ва муомаласи билан киши дилига озор берувчи, ранжитувчи, асабни бузувчи паст маданиятли одамлар учраб туради. Яхши муомала, ширин сўз, бебаҳо ҳислат эканлигини халқимиз ўз мақол ва ҳикматли сўзларида улуғлаб, ҳамма яхши сўзнинг гадоси, деб бекуда айтган эмас.

Шундай қилиб, ҳар бир одам ўзини маданиятли деб ҳисоблашга интилса, аввало хушмуомала, ширин сўз бўлмоғи лозим. Одамнинг бахти, келажаги ҳам кўп жиҳатдан ана шундай хислатларга боғлиқ бўлади. Зотан, хушчақчақлик, кулги катта-катта олимларнинг, жамоат арбобларининг энг яхши сифат ва фазилатларидан бўлган. Бунинг яна бир томони, хуррам ва хушмуомала киши ҳеч қачон чарчамайди, шу билан чарчаган кишининг ҳордиғини чиқаради. Кулги бахтли ҳаётимизнинг асосий бўлаги ҳамдир. У мустаҳкам соғлиқ, бардамлик белгисидир.

Шунинг учун ҳам ўз соғлиғига бепарво қаровчи, яшашнинг оддий усул-қоидаларига риоя қилмайдиган кишиларга маслаҳатимиз шуни: агар барвақт қаримай, бот-бот оғриб турмай десангиз, ҳамда тез чарчамасликни истасангиз меҳнат ҳамда ҳордиқ чиқариш, овқатланиш ва ухлаш режимларига амал қилинг. Зарарли одатларга берилманг.

Вали МАЖИДОВ,
медицина фанлари доктори.

МАКТАБДА ДИРЕКТОР САЙЛАНДИ

Яқинда Тошкентнинг Фрунзе районидаги 73-ўн бир йиллик умумий политехника таълими мактаби педагоглар коллективи директор сайловини ўтказишди.

Мактаб биноси байрамлардагидек безатилган, ҳамма ёқ озода, ўқитувчилар хонаси одамлар билан гавжум. Педагоглар, район партия комитети ва ижроия комитети, шаҳар халқ маорифи бўлими, шунингдек атроф маҳалла ва корхоналардан келган меҳмонлар мактаб директори Қ. Обидованинг ҳисобот докладини диққат билан тингламоқдалар. Докладчи ўз сўзида КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми қарорларини амалга оширишда, кишилар идеологик дунёқарашининг шаклланишида мактабнинг роли ҳақида гапиради. Сўнгра бу соҳада коллектив томонидан қўлга киритилган ютуқларга тўхталади, мактабда машғулотларнинг бир сменага кўчирилганлиги натижасида дарсдан ташқари олиб бориладиган тўгарак ишлари, куни узайтирилган группалар билан машғулотлар ўтказиш учун кенг имкониятлар вужудга келди. Мактаб ўқитувчилари коммунистик меҳнат коллективи деган шарафли ном учун курашаётирлар, — деб сўзини тамомлайди ўртоқ Қ. Обидова.

Доклад юзасидан музокараларда ўқитувчилардан А. Е. Свиридова, Н. Ғаниев, И. Юсупов, З. И. Маркова ва бошқалар сўзга чиқиб, ўртоқ Обидованинг ишда принципиаллиги, талабчанлиги, шу билан бирга яхши методист ҳам эканлигини — Москва, Ленинград, Киев, Харьков мактабларидаги ишлар билан танишиб қайтгач, у ерлардаги ютуқларни ўз мактабига усталик билан татбиқ этганини айтадилар. Мактабда «Билим» жамиятини ташкил қилишда жонбозлик кўрсатганини ва унда ўз лекциялари билан актив қатнашиб туришини, ота-оналар билан ишлашидаги фаолиятини мамнуният билан тилга олишади. Сўзга чиққан ўқитувчиларнинг ҳаммаси ҳам Обидованинг яхши ҳислатлари ҳақида гапириб, янги директорликка унинг номзодини бир овоздан кўрсатдилар ва якдиллик билан қўллаб-қувватлашликларини айтдилар.

Фрунзе район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ М. Муллаев йиғилиш қатнашчиларига мурожаат қилиб, ўқув йилининг муваффақиятли якунланганлиги, ўзлаштиришда юқори кўрсаткичларга эришганликлари билан коллективни табриклади.

Уч кишидан иборат ҳисоб комиссияси (А. Е. Свиридова, И. Юсупов, С. Г. Трифонов) сайлангач, комиссия раиси сайловчиларни сайлов инструкцияси билан таништириб, сўнгра танаффус эълон қилади.

Танаффусдан фойдаланиб биз шаҳар халқ маорифи бўлимининг мудири ўртоқ Т. Дадашевга мурожаат қилиб, директор сайлови ҳақида ўз фикрларини айтиб беришни илтимос қилдик. У бундай деди: Халқ маорифи органларини бошқаришда демократияни кучайтириш мақсадида жорий қилинган сайлов системаси болаларни ўқитиш ва тарбиялашда раҳбарнинг масъулиятини оширади. Мактаб ишида коллегиалликни кучайтиради. Мактаб директорлиги лавозимига уч йилдан кам иш стажи бўлмаган, олий маълумотли, ташкилотчилик қобилиятини кўрсатган ўқитувчи номзод қилиб кўрсатилиши мумкин. Директорлар сайлови тегишли халқ маорифи бўлими томонидан бир ой илгари эълон қилинади. Сайлов педагоглар коллективи йиғилишида яширин овоз бериш билан ўтказилади. Ёқлаб овоз берганлар умумий сайловчиларнинг тўртдан уч қисмидан кам бўлмаган тақдирда директор сайланган ҳисобланади ва тегишли халқ маорифи бўлими томонидан буйруқ билан расмийлаштирилади. Ҳозир бундай сайловлар шаҳардаги 43, 82, 89, 91, 110 ва 166-мактабларда ўтказилди.

...Танаффусдан сўнг сайлов ўтказилди. Ҳисоб комиссияси сайловда қатнашган 63 кишининг ҳаммаси ҳам Обидова номзоди учун якдиллик билан овоз берганини маълум қилди, янги директорга ёш авлодни тарбиялашда муваффақият тилади.

А. МАЪЗУМОВ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ОММАВИЙ ИШЛАР ВА ХАТЛАР БЎЛИМИДА

БИЗНИНГ ПОЧТА

Редакция кеча 81 хат ва 11 та фотосурат олди. 68 хат бўлимларга чиқарилди. 8 таси текшириб, чора кўриш учун ташкилотларга юборилди. 4 хат юзасидан тегишли ташкилотлар билан телефон орқали боғланиб, хатларда кўрсатилган камчиликлар бартараф қилинди. 1 шикоят хатда кўрсатилган фактни текшириш юзасидан махсус мухбир юборилиб, шикоятчига шу жойнинг ўзида амалий ёрдам берилди. Қуйида шу почта хабарларидан баъзиларини ўқийсиз.

ПЕШҚАДАМ БРИГАДА

ТОШКЕНТ. Пайпоқ-трикотаж фабрикасида тўқиш цехининг ўртоқ Яков Зинковский бошлиқ бригадаси Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллик юбилейи шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасида ҳамон олдинда бормоқда. Яқинда бригада фабрика маъмурияти, партия ташкилоти ва касаба союз комитетининг қизил байроғини олди.

А. СОДИҚОВ,
ишчи.

ИЛМИЙ-НАЗАРИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

ТОШКЕНТ. Республика педагогика фанлари илмий текшириш институтида Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллик юбилейи шарафига илмий-назарий конференция бўлиб ўтди. Конференция қатнашчилари «Ўзбекистонда 40 йил ичида халқ маорифи» деган темада доклад тингладилар.

Р. ЕДГОРОВ,
Р. ОЧИЛОВ.

ЙИЛЛИК ПЛАН БЕШ ОЙДА

Калинин номли колхоз паррандачилари 20 минг ўрнига 25 минг дона тухум сотиб, йиллик планни 5 ойда ошиғи билан адо этдилар. Колхоз паррандачилари йил охиригача яна 15 минг дона тухум тайёрлаш учун курашмоқдалар.

Ч. ЯНГИБОЕВ,
Сурхондарё область, Шўрчи бошқармаси.

ТЎРҒАЙДА УНИВЕРМАГ

«ПАРТИЯ XX СЪЕЗДИ» СОВХОЗИНИНГ ТЎРҒАЙ ҚИШЛОҒИДА ЯНГИ УНИВЕРМАГ ҚУРИЛИБ, ФОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИЛДИ.

А. СОЛИЕВ,
Фарғона область, Киров бошқармаси.

ДЎСТЛИК РАМЗИ

Қорақалпоғистон АССРнинг Хўжайли станцияси билан Туркманистон ССРнинг Тошовуз станцияси ўртасида Урганч — Тошовуз — Урганч ва Урганч — Хўжайли — Урганч маршрути бўйича Ўрта Осиё темир йўлига қарашли иккита пассажир поезди қатнай бошлади.

Т. РАҲИМБОЕВ.

АГИТАТОР ҚИЗ

Илиқ табассум-ла, узоқ-узоқларга нигоҳ ташлаб турган мана бу қизни танийсизми? Бу қиз Андижон область, Чуст бошқармасидаги «Ленинград» колхозининг энг ишчан, чаққон ва билимдон агитатори Муҳаббатхон Ғойибназаровадир. Унинг исмини катта-ю, кичик ҳамқишлоқлари ҳурмат билан тилга олишади. Муҳаббатхон доимо колхозчилар орасида бўлади. Тушки дам олиш пайтида дала шийпонларига бориб, ҳар хил темаларда қизиқарли суҳбатлар ўтказади, дала шийпонларини безайди. Яқинда ёш агитаторнинг колхозчилар орасида ўтказган «Ўзбекистон ССР 40 йил ичида» деган темадаги суҳбати ғоят жонли ва мароқли бўлди.

М. ГАРИПОВ.
Фото авторники.

БОЗОРДА БОР-У...

Яқинда менинг мотоциклим бузилиб қолди. Запас қисм излаб, Ромитан, Вобкент, Ғиждувон, Коган, Қизилтепа ва Навоийга бордим. Лекин қайси магазинга кириб сўрамай, «йўқ» деган жавобни эшитавердим. Ниҳоят, Бухоро шаҳрига тушишга тўғри келди. У ерда ҳам худди шундай аҳволга дуч келдим. Нолож бозорга бордим. Олиб-сотарлар мотоцикл қисмларини ҳеч кимдан тап тортмай нарх устига нарх қўйиб пуллаётганликларини ўз кўзим билан кўриб, жуда ҳам ранжидим.

В. ШАРОПОВ.

103 БАҲОР

АНДИЖОН. МАРҲАМАТ БОШҚАРМАСИДАГИ «КОМСОМОЛ» КОЛХОЗИНИНГ КЕКСА АЪЗОСИ ЙЎЛДОШ ОТА ХЎЖАЕВ 103 БАҲОРНИ КЎРДИ. ОТАХОН ҲАЛИ ТЕТИК ВА БАҚУВВАТ. КОЛХОЗ ПРАВЛЕНИЕСИ ОТАНИ ПЕНСИЯ БИЛАН ТАЪМИН ЭТИБ ТУРИБДИ.

Х. ДЕҲҚОНОВ.

НУРГА ЧЎМДИ ҚИШЛОҚЛАР

Зомин посёлкаси ва «Қизил чорвадор» совхози қишлоқларида Ильич чироқлари порлади. Яқинда бу ерда янги подстанция ишга туширилди.

П. ҚОДИРОВ,
Сирдарё области.

АТИРГУЛДАН МУРАББО

АНДИЖОН КОНСЕРВА ЗАВОДИНИНГ МЕҲНАТ АҲЛИ АТИРГУЛДАН МУРАББО ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ ЎЗЛАШТИРДИ. БУ ЕРДА ҚИСҚА ВАҚТ ИЧИДА 2 МИНГ БАНКА АТИРГУЛ МУРАББОСИ ТАЙЁРЛАНИБ, МЕҲНАТКАШЛАР ДАСТУРХОНИГА ТОРТИҚ ҚИЛИНДИ.

М. НИЕЗОВ.

ТАДҚИҚОТ ЎЧОҒИДА

Академик Шредер номли боғдорчилик ва узумчилик илмий текшириш институтининг Самарқанддаги филиали биология, физиология ва агрохимия лабораторияларида катта илмий текшириш ишлари олиб бораётир. Лаборатория ходимлари ернинг ҳосилдорлигини ошириш учун химия «мўъжиза»ларидан яхши фойдаланмоқдалар. Суратда (чапдан ўнгга): лаборант А. Булжанкова ва лаборатория бошлиғи В. Муҳаммадиев ўртоқлар тупроқ структурасини анализ қилмоқдалар.

Н. КАРАБУТА.
Фото авторники.

ЯНГИ МАРШРУТ

ГУЛИСТОН — ЗОМИН МАРШРУТИ БЎЙИЧА АВТОБУС ҚАТНАЙ БОШЛАДИ.

Э. РУЗИБОЕВ,
Сирдарё области.

Республикамиз шаҳар ва район меҳнаткашларидан М. Мамедов, Э. Солиев, Раҳматуллаев (Тошкент шаҳри), С. Эргашев (Жиззах), Р. Норқулов (Шаҳрисабз), М. Султонов (Қўқон), О. Қаршиев (Самарқанд), Н. Охунжонов (Бухоро), А. Сатторов (Янгийўл райони), Н. Тўпонов, М. Канзафаров (Оққўрғон), И. Исмоилов (Шовот), С. Эргашев (Балиқчи), Х. Дадажонов (Ўзбекистон райони), А. Ҳусанов (Ленинград), О. Норбоев (Ғаллаорол) ўртоқлар юборган хат-хабарларда ҳам ишдаги ютуқлар, камчиликлар кўрсатилган.

Лирик шеърлар

СИРДАРЁ ЎЛАНЛАРИ

МИРТЕМИР

ЧОЛЛАР

Чоллар ўтирибди боғнинг тўрида,
Олмазор тўрида, ясси сўрида...
Балиқлар базмига кўзгу сарҳовуз,
Суви жилдир-жилдир, шабадаси муз,
Сокину савлатли, соябон сада,
Сира ёндошолмай гармсел зада.
Чоллар ўтирибди қуриб чордона,
Давраси арзийди десанг шоҳона;
Яктаклари оппоқ, соқоллар оппоқ,
Бошларда чуст дўппи, кўзлари чақноқ,
Чакkаларда ёнар гул ёки лола,
Чайир қўлларида гардун пиёла,
Ичишади сипоҳ ва секин кўк чой,
Дастурхони тўкин, суҳбатлари сой,
Қорамтир юзларда қуёшнинг қўри,
Умрзоқ бахт бермиш меҳнатнинг зўри...
Сўзлашар чўлга илк келган кунлардан,
Қора аёзлардан, қум қуюнлардан,
Асов бўронлардан, муз шамоллардан...
Чекиниш кўрган йўқ, чўл бу чоллардан,
Соҳибкор, билағон, меҳнаткаш, ўктам,
Дунёнинг ўзидай кекса, ҳикмат жам,
Булар чўлда боғлар яратганлардан,
Оқ момиқдан тоғлар яратганлардан,
Элимга таниқли, ардоқли чоллар.
Ҳамиша беллари белбоғли чоллар:
Замон зиё тўкмиш булар дилига,
Булар жуда етук тупроқ тилига,
Дунёга бергусиз тансиқ еридан,
Гавҳар ундиришар манглай теридан...
Ким айтар: оламни қари билмайди,
Қари билганини пари билмайди!
Эл бахти — ўз бахти — булар меҳнати,
Элнинг юрагида булар ҳурмати.
Ҳар бири донишманд бир бобо деҳқон...
Ҳа, дунёнинг кўрки инсон-да, инсон!

ЧЎЛ ЧЕЧАКЛАРИ

Қўлимга тутдилар бир боғлам чечак,
Ёпирай, бу қандоқ оромбахш ранглар,
Ҳар қайси баргидан бир куй жаранглар,
Ёшликнинг ўзидай шўх, соғлом чечак...
Айланага боқдим, айланам-ку чўл,
Қайда ўсди экан, гулзори қайси,
Кўчат ўтқазишган баҳори қайси,
Парвариш берибди қандоқ азиз қўл!
Дедилар: бунчалик бўлма ҳайрон, лол,
Тенгсиз бу чечаклар — чўл чечаклари,
Меҳнаткаш, ижодкор қўл чечаклари,
Ололсанг, шулардан барқ ол ва ранг ол!
Дедим: ишонаман инсон азмига,
Кошки шеърларим ҳам шу чечаклардай,
Ярқироқ, фусункор шу эртаклардай
Кўрк бўлса тўйларга, бахтлар базмига!

1964. Сирдарё.

□ □

ЧЎПОН ҚИЗИ

Пишқириб оқар дарё,
Тураман қирғоғида.
Ўзим бунда, хаёлим
Дарёнинг нарёғида.
Чунки ху кўринган уй
Донгдор чўпоннинг уйи.
Уйда янграган шўх куй
Чўпон қизининг куйи.
Чўпон қизи куйла соз,
Дил куйингга ишқибоз.
Не дерсан келгин десам,
Ором бер қалбга бир оз...

Абдуалим КАРИМОВ.

„НАСЬОНАЛЬ“НИНГ ЕЛКАСИ ЕРГА ТЕГДИ

ФУТБОЛ

«Насьональ» Уругвайнинг машҳур командаларидан бири ҳисобланади. Бу команда 1964 йилги чемпионатда (гарчи энди 4 тур ўйналган бўлса-да) ҳам биринчи ўринда бормоқда.

«Насьональ»нинг кучлилиги Совет Иттифоқида ҳам сезилди. Аммо «Пахтакор» бу команданинг Москванинг «Спартак» командаси билан қилган дуранг (0:0)ини ҳам, Киевнинг «Динамо» ҳамда Олмаотанинг «Қайрат» командалари устидан эришган ғалабасини ҳам «ҳурмат» қилмади, тўғрироғи ундан чўчимади. Ўйин бошланиши билан «Пахтакор» футболчилари шундай зўр суръат бердиларки, меҳмонлар бу суръат олдида анча довдираб қолдилар. Қарийб беш минутча давом этган штурм Уругвайнинг машҳур футболчиларини анчагина саросимага солиб қўйди. Аммо, тажриба ўз кучини кўрсатди. Меҳмонлар ўзларини ўнглаб олиб ҳужумга ташландилар, уларнинг ҳимоячилари пахтакорчиларнинг ҳужумларини совуққонлик ҳамда сезгирлик билан қайтариб турдилар.

Меҳмонларнинг ҳужуми кескин тус олиш билан бирга, уларнинг дарвозага йўналтираётган тўплари аниқ бўлди. Ана шундай ҳужумларнинг бирида тахминан 25 метр масофадан тепилган тўпни Пшеничников ушлаб қололмади. Ҳисоб 0:1.

«Пахтакор» дарвозасига киритилган тўп майдон эгаларини саросимага солмади, балки уюшқоқлик ва бирдамлик билан ҳаракат қилишга олиб келди. Любушин, Мелькумов, Малиновскийларнинг моҳирона равишда ўйлаб қилган ҳаракатлари томошабинларни завқлантирди. Кўп ўйинлардан бери ўзини кўрсата олмаётган Тожиров бу халқаро учрашувда юлдуздек порлаб кетди. Унинг зарб билан тепган тўпига меҳмонларнинг дарвозабони ташланишга ҳам ожизлик қилиб қолди.

Ҳисоб 1:1.

Танаффусдан кейин ўйин янада кескинлашди, ҳужумлар бир дақиқа ҳам тўхтамади. Аммо, тошкентликларнинг бир-бирига суяниб ҳаракат қилишлари стадионнинг улкан трибуналарини тўлдириб ўтирган барча томошабинларнинг олқишига сазовор бўлди.

Меҳмонларнинг дарвозасига киритилган иккинчи тўп ҳам катта меҳнат натижаси бўлди. Ҳужумчи Любушин моҳирлик билан дарвозабонни ўзига «асир» тушиpишга мажбур этди.

«Пахтакор» «Насьональ»нинг дарвозасига икки тўп киритиб, ғалаба қозонди.

Ўйин дўстона ва кескин кураш вазиятида ўтди. Бу ўйиндан стадионга йиғилган барча футбол ишқибозлари ниҳоятда мамнун бўлишди.

В. МАҲКАМОВ.

УЧРАШУВЛАР, ДЎСТОНА СУҲБАТЛАР

Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турган Непал ташқи ишлар ва маориф министри К. Н. Биста ҳамда унинг ҳамроҳлари — Непал маориф министрлигининг секретари Ш. К. Бхаттраи, Непалнинг Москвадаги элчихонаси секретари Б. П. Таплия 6 июнда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, ташқи ишлар министри С. О. Азимов ҳузурида бўлдилар.

Сўнгра К. Н. Бистани ва унинг ҳамроҳларини Ўзбекистон олий ва ўрта махсус таълим министри Т. А. Саримсоқов қабул қилди.

Непалдан келган меҳмонлар В. И. Ленин номли Тошкент давлат университетида бўлган вақтларида профессор-ўқитувчилар составининг вакиллари билан учрашдилар ҳамда улар билан узоқ суҳбатлашдилар. К. Н. Биста Непалдаги таълим структураси ҳақида гапириб берди.

Университет тарихи ҳақида ҳикоя қиладиган «40 йил ва бир кун» номли қисқа метражли фильм, ҳисоб марказини ва химия факультетини кўздан кечириш меҳмонларда катта таассурот қолдирди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, ташқи ишлар министри С. О. Азимов меҳмонлар шарафига зиёфат берди.

К. Н. Биста ва унинг ҳамроҳлари ўша куни Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ленинизм» колхозида бўлдилар.

Улар 7 июнь якшанба куни Самарқандга бориб, тарихий ёдгорликларни томоша қилдилар, Бутуниттифоқ қоракўлчилик илмий тадқиқот институтида бўлдилар.

Ўзбекистон ССР маориф министри Э. Қ. Қодиров 8 июнда непаллик меҳмонларни қабул қилди. Сўнгра К. Н. Биста ва унинг ҳамроҳлари Тошкентнинг Октябрь районидаги 24-ўрта мактабни, шаҳар пионерлар саройини, шунингдек Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диния назоратини бориб кўрдилар. Меҳмонлар Тошкент тўқимачилик комбинатида ҳам бўлдилар.

К. Н. Биста ва унинг ҳамроҳлари 8 июнда Тошкентдан Москвага жўнаб кетдилар.

(ЎзТАГ).

Оламда нима гап

ДЎСТЛИК ВАЗИЯТИДА

2—5 июнда Москвада Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгаши Статистика доимий комиссиясининг тўртинчи мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлисда Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар: Болгария, Венгрия, Германия Демократик Республикаси, Монголия, Польша, Румыния, Совет Иттифоқи, Чехословакия делегациялари қатнашди.

Комиссия Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ягона номенклатураси, Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг машинасозлик соҳасида ишлаб чиқаришни халқаро миқёсда ихтисослаштириш ва кооперативлаштириш даражасини ва самарасини характерлайдиган асосий кўрсаткичлар системаси, транспорт статистикаси кўрсаткичларини ва методологиясини уйғунлаштириш, демография статистикаси масалалари юзасидан ҳамда Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг халқ хўжалик планларини координациялаш вақтида зарур бўлган бошқа ишлар юзасидан таклифларни тинглади ва муҳокама қилди.

Комиссия мажлиси якдиллик, дўстлик ва қардошларча ҳамкорлик вазиятида ўтди.

(ТАСС).

Ж. НЕРУНИНГ СЎНГГИ ИСТАГИ

ДЕҲЛИ, (ТАСС). Жавоҳарлал Неру ўзи вафот этмасдан бир неча йил муқаддам, мен ўлганимдан кейин ҳеч қандай диний маросимлар ўтказманглар ва расм-русмларни қилманглар, деб васият қилган эди. «Мен,—деб ёзган эди у ўзининг васиятномасида, бундай маросимларга ишонмайман ва бундай маросимларни расмият учун ёки одат тариқасида адо этиш мунофиқлик қилиш бўлади, шу маросимларни бажарганларни ва бошқаларни лақиллатиш бўлади, деб ҳисоблайман». Ҳиндистоннинг марҳум бош министри 1954 йил 21 июнда ёзиб қолдирган бу васиятнома 4-июнда қисман эълон қилинди.

Неру ўзининг шу васиятномасида, менинг жасадим кремация қилинганидан кейин бу кулни самолётда Ҳиндистон территорияси устидан совуриб юборинглар, кулнинг бир ховучини эса ўзим туғилиб ўсган Оллоҳобод шаҳри олдида Ганг дарёси сувига ташланглар, токи бу дарё сувининг тўлқинлари «уни Ҳиндистон соҳилларига туташган улуғ океанга оқизиб кетсин», деб истак билдирган эди.

Кулимнинг бир ҳовучи Оллоҳобод олдида Ганг дарёсига ташлансин, деган бу истагим, дейилган эди васиятномада, мен учун ҳеч қандай диний аҳамиятга эга эмас. Оллоҳобод олдидан оқиб ўтадиган Ганг ва Жамна дарёларини болалик чоғимдан яхши кўрардим. Улғайган сарим мендаги бу ҳис кучая берди.

Бироқ, дейилади Нерунинг васиятномасида, кулнинг катта қисми, самолётда баланд осмонга олиб чиқиб, у ердан ҳинд деҳқонлари меҳнат қилаётган Ҳиндистон далаларига совуриб юборилиши ва шу тариқа Ҳиндистон тупроғи билан аралашиб, ҳинд ерининг ажралмас қисмига айланиши лозим».

ДЕҲЛИДА МОТАМ МАРОСИМИ

Деҳли. 7 июнь. (ТАСС). Ҳиндистон Республикасининг мустақиллиги, барпо қилиниши ва ривожлантирилиши учун ҳинд халқи олиб борган кураш билан номи чамбарчас боғланган кишига нисбатан ўзларининг бурчларини адо этмоқ учун ўн минглаб кишилар эрта саҳардан бошлаб Ҳиндистоннинг собиқ бош министри Жавоҳарлал Неру резиденциясига борадиган кўчаларни лиқ тўлдирдилар.

Эрталаб соат 6 да мотам маросимига тўпланган кишилар бош министр резиденциясидан темир йўл вокзали томон йўл олдилар. Марҳумнинг ҳоки солинган кўвача ўрнатилган тўп араваси ортидан Ж. Нерунинг оила аъзолари, ҳукумат бошлиғи вазифасини вақтинча бажарувчи Г. Нанда бошчилигидаги ҳукумат аъзолари, бош министрлик мансабида Нерунинг ўрнини эгаллайдиган Л. Б. Шастри, давлат ва жамоатчиликнинг кўзга кўринган арбоблари секин юриб бордилар.

Вокзал олдида адо этилган қисқача маросимда Ҳиндистон президенти С. Радхакришнан, шунингдек Деҳлидаги чет эл ваккилликларининг бошлиқлари ҳозир бўлдилар. Кўвачани махсус вагонга олиб чиқдилар.

Ҳарбий оркестр садолари остида поезд перрондан жўнайди.

Неру ҳокининг бир қисми солинган кўвачани 8 июнда поезд Неру туғилиб ўсган Оллоҳобод шаҳрига олиб боради. Сўнгра кўвача Жамна дарёси соҳилига олиб борилади. Жамна дарёси Ганг дарёси билан қўшилган жойда марҳумнинг кули дарё сувига ташланади. Нерунинг бундан 28 йил муқаддам вафот этган хотини Камоланинг кули ҳам Нерунинг кули билан бирга сувга ташланади.

Ж. Нерунинг охирги васиятига мувофиқ бу кулнинг бир қисми 12 июнда Ҳиндистон ҳарбий-ҳаво кучларининг самолётларида осмонга олиб чиқилиб, республика территорияси устига совурилади.

Дастлабки маълумотларга қараганда, кейинги кунларда бир ярим миллиондан кўпроқ киши Жавоҳарлал Неру резиденциясини зиёрат қилиб, ҳинд халқининг ажойиб фарзанди билан видолашди.

МЕҲНАТ ВА КАПИТАЛ

АҚШ

«Уайт мотор» компаниясининг Кливленд шаҳридаги автомобиль заводида конвейерлар тўхтаб қолди. Ишчилардан 3200 киши забастовка эълон қилди. Улар ўзбошимчалик билан ишдан бўшатилган тўрт ишчини, шу жумладан цех касаба союз ташкилотларининг икки секретарини яна ўз ишига олишни талаб қилмоқдалар.

ЯПОНИЯ

«Нинко» авиация компаниясининг учувчилари ва хизмат кўрсатувчи ходимлари иш ҳақини ошириш ва меҳнат шароитини яхшилаш тўғрисидаги талабни қувватлаш юзасидан забастовка ўтказишди.

ЧИЛИ

Аконкагуа вилоятидаги «Серро негро»ни шахтаси кончиларининг забастовкаси ғалаба билан тугалланди. Кончилар иш ҳақининг 58 процент оширилишига ва корхона эгаларининг кончиларнинг бошқа бир қанча талабларини бажаришларига эришдилар.

КОЛУМБИЯ

Америка-Колумбиянинг «Авианко» авиация компаниясининг ишчилари ва хизматчиларининг забастовкаси давом этмоқда. Ҳукумат бу забастовкани ғайри-қонуний деб эълон қилди. Ишчилар иш ҳақининг оширилишини талаб қилмоқдалар.

МЕКСИКА

Унча катта бўлмаган Рио Верде шаҳрининг (Сан-Луис-Потоси штати) ўқитувчиларидан 400 киши забастовка эълон қилишди. Улар муниципал кенгаш бир неча ой давомида тўламай турган иш ҳақининг тўланишини талаб қилмоқдалар.

(ТАСС).

ТИНГЛАНГ — ТОМОША ҚИЛИНГ

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

9 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Одобли элга манзур** (мактаб ўқувчилари учун), 18.30 — **Телевизион янгиликлар**, 18.50 — **Халқаро ҳаёт**, 19.10 — **Қаҳрамон бригадасида** (телевизион очерк), 19.30 — **Концерт** (Тошкент чет тиллар институти бадиий ҳаваскорлари ижросида).

20.10 — **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 20.15 — СССР халқ рассоми **Урол Тансиқбоевнинг юбилей виставкаси** (репортаж), 20.45 — **Телевизион янгиликлар**, 21.05 — Д. Стейнбек. **Ташвишимиз—қиш** (Марказий телестудия постановкаси), 22.25 — **Ўрта Осиё ягона иқтисодий районида** 22.50 — **Насим Ҳошимов** («Совет санъати усталари» циклидан).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.05 — **Дарёда баҳор** (телевизион очерк), 18.20 — **Ўзбекистон болалари чизган расмлар**, 18.40 — **Химия—кабель саноатида**, 19.00 — Самбо — (Ўзбекистон биринчилиги учун мусобақалар). 19.40 — **Замондошимиз** (адабий эшиттириш).

Ўзбек тилида: 19.55 — **Никитин ҳақида** (телевизион фильм). 20.20 — **Бинокорлик—фахрли касб** (ёшлар учун).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/VI **Оққуш кўли**, 10/VI да **Боғчасарой фонтани.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Туманда отилган ўқ — «ВАТАН», «ИСКРА», «ДРУЖБА» (1-залда), «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «ДРУЖБА» (2-залда кеч соат 8 ва 10 да).

Калоян — «МИР», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Синдбоднинг еттинчи саёҳати — НАВОИЙ номли, «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Всевед бобонинг уч тилла сочи — «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб соат 10, 11-45 минут ва кеч 10 да). «ДРУЖБА» (2-залда кундуз 12.2.4 ва кеч 6 да).

«Ошиқлар» ва «Пичоқлар» — «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Етти энага — «ЮЛДУЗ» (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да).

Бедарак кетган — «МОСКВА» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 6 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 9 ва 10 яримда)

ЧК ходими — «ОКТЯБРЬ».

Тақдир ноғоралари — «ВАТАН».

«Ошиқлар» ва «Пичоқлар» — НАВОИЙ номли, «ХЕВА».

Туманда отилган ўқ — «ФЕСТИВАЛЬ», «РАКЕТА».

Сўқмоқлар-йўллар — КАФАНОВ номли.

Сочи қирилганлар шайкаси — «САЛЮТ».

Милициядаги воқеа — ТЕЛЬМАН номли.

Униси бўлмаса, буниси — «УДАРНИК».

Эркаклар неча, бугун ва... — «1 МАЙ».

Жунгли — «ШАРҚ».

Остонангда — ПУШКИН номли.

Майсазорда юриш мумкин — «ПАХТАКОР».

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ВРАЧЛАР МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ИНСТИТУТИ
АСПИРАНТУРА ВА КЛИНИК ОРДИНАТУРАГА кириш учун
КОНКУРС
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Қатнаб ўқийдиган аспирантурада: акушерлик-гинекология, эндокринология, гигиена, ички касалликлар, кўз касалликлари, юқумли касалликлар, онкология, патологик анатомия, педиатрия, фтизиатрия, хирургия, эпидемиология, гельминтология, лаборатория диагностикаси ихтисосларига.

Сиртқи аспирантурада: сил касаллиги ва юқумли касалликлар ихтисосларига.

Клиник ординатурада: қулоқ-томоқ-бурун касалликлари, ички касалликлар, кўз касалликлари, болалар касалликлари, юқумли касалликлар, асабий касалликлар, онкология, фтизиатрия, хирургия, хирургия-урология, врачлик-меҳнат экспертизаси ихтисосларига.

Ҳужжатларни топшириш муддати—1 ой.

Адрес: Тошкент шаҳар, Генерал Петров кўчаси, 51-уй.

Диссертация ёқлайдилар

1964 йил 15 июнь кундуз соат 2 да. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия-технология ва биология фанлари бўлимининг биология фанлари бўйича бирлашган илмий совети мажлисида (Тарас Шевченко кўчаси, 52, олимлар уйи) биология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

К. Т. Орифхонов: «Оқ акация туркумига мансуб дарахт турларининг Тошкент воҳаси шароитидаги биологияси ва экологиясини текшириш» деган темада.

А. П. Лесняк: Паллас қолқонтумшуғининг экологияси ва бу илонни питомникларда асраш» деган темада.

1964 йил 17 июнь кундуз соат 2 да. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номли Тил ва адабиёт институтининг илмий совети мажлисида (Навоий кўчаси, 55-а уй, ижтимоий фанлар бўлимининг конференц-зали) филология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

Ж. Турсунов: «Ғафур Ғуломнинг прозадаги маҳоратига доир» деган темада.

Ҳ. Ҳикматуллаев: «Абу Али ибн Синонинг «Юрак дорилари» номли рисоласи (филологик тадқиқот ва ўзбек тилига изоҳли таржимаси)» деган темада.

Диссертациялар билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ
10 июнда
„Очиқ эшиклар куни“
ЎТКАЗАДИ.
Адрес: Навоий кўчаси, 32-уй.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги
МОДДИЙ-ТЕХНИКА ТАЪМИНОТИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА КОНТОРАСИ
„УЗТОРГСНАБ“
ТУГАТИЛАДИ.
Моддий-техника таъминотига доир функциялар Ўзбекистон ССР Госпланининг «Снабсбыт» Бош бошқармаси қарамоғига ўтади.
Даъволар 13/VI гача қабул қилинади.

НИЗОМИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
СИРТҚИ СТУДЕНТЛАРГА билдирадики:
ЁЗГИ ИМТИҲОН СЕССИЯСИ
25 июндан бошлаб ўтказилади.

4-Сариқўл тупик, 1-уйда турувчи Анатолий Михайлович Клёцнинг 1-Бехтерев кўчаси, 88-уйда турувчи Тамара Васильевна Клёцдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район халқ судида кўрилади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, 26-УЙ.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ, Редактор — 26545, Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469, 27221, Пропаганда — 31226. Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалик — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036, 27221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255; 30256; 30257, 30258.

«Совет Ўзбекистони», «Правда Востока» ва «Ҳақиқати Ўзбекистон» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 06718. ИНДЕКС — 64543. № Б — 132.